

interficiēbā: qz detractores gladio pprie lingue in-
terficiūt aiām ppriā. Peius inq̄ peccat detrabēs
q̄z fornicās. hie em̄ se solū occidit: ille autē se z primū
Nec Honorū. **Supbo oculo z insatiabili coz**
de. hoc ē: auaro q̄ ē cupiditate insatiabilis est pes-
cunia. cū hoc nō edebā. i. nō delectabar in so-
cietate eoz: nec erant comensales mei. **Sed Ocu-
li mei ad fideles terre**. i. sollicit⁹ fui inquirere
vt fideles in dño inuenire in terra: z illos pmouere
in rectores z p̄latos ecclie: non nobiles vel diuites
et hmoi: sed fideles. **vt sedeant mecū**. i. in iudi-
cijs z consilijs z mensa. **ambulans in via ima-
culata hic mihi ministrabat**. i. in domo mea
in qua nolebam habere nisi famulos boni moris et
mūdos a peccatis. **Non habitabit in medio
domus mee**. id est in familia ministrāū mihi. **q̄
facit supbiam**. i. alios despiciēdo z cōculcādo.
Cui loquitur inq̄. i. detractoria: adulatoria:
et iniusta verba. **non dixit in cōspectu ocul-
loz meoz**. i. nō placuit mihi nec p̄spat⁹ ap̄d me
fuit in intēro suo. **In matutino interficiebam
oēs pctōres terre: vt dispdere de ciuitate
dñi oēs opantes iniqtatē**. **Realis sensus est:**
In matutino. i. celeriter sine expectatiōe: ne supueni-
ret impedimentū: interficiebā oēs pctōres terre. i. q̄
p̄ pctis suis erāt digni morte vt dispdere de ciuitate
te dñi. de hierl'm a deo electa ad suū cultū: et p̄ cō-
sequēs de toto regno **Dauid**: cui⁹ hierl'm erat metropo-
polis. oēs opantes iniqtatē. i. quantū poterat a Da-
uid fieri via iusticie hūane z diuine. **qd̄ patet d̄ Re-
chab z Bana** q̄ pditiose interfecerāt. **Isoboth**: p̄ b̄
credentes placere ip̄i **Dauid**. sed ip̄e statim eos inf̄-
fici iussit. **Reg. iij. Et de illo q̄ nūciabat ei mortē
saulis**: dicit q̄ interfecerit eū. z sic de alijs. **Spūalis
autē sensus fm̄ Aug. ē**: hoc dictū accipiēdo de ch̄o
cui⁹ figurā **dauid** gessit. **Dicit ḡ ch̄s**: **In matutino**
id est in futuro iudicio: qd̄ d̄ in matutino fieri. **Tū**
qz trāsacta nocte p̄sent̄ vite in tenebris vicioz: tūc
incipit oriri lux gl̄ie resurrectōis q̄si mane diei et̄ne
oib⁹ elect̄. **Tū** qz purat̄ iudiciū illud fieri in mane
diei dñice. sicut z ch̄s i mane resurrexit: qm̄ tūc cel-
sante motu celi: sol stare hēbit i oriēte: z luna in occi-
dente p̄petuo lucētes. **Sol autē i mane stat i oriēte.**
Nō ḡ nūc i nocte vite hui⁹ qm̄ ē t̄ps misericōdie. s̄z tūc. i.
in matutino iudicij: interficiebā: d̄ ch̄s. i. interficiā
gladio snie damnatiōis oēs pctōres terre. i. terrenis
berētes z ipenitētes. **vt dispdere (inq̄) de ciuitate
dñi**. i. de societate sc̄toz. ciuitatē celest̄ hierl'm: oēs
opantes iniqtatē. i. eos detrudēdo in infernū zc.

Psalmus. c1

Domine exaudi ora-
tionem zc. **In hoc psalmo** p̄beta intēdit
ostendere q̄ homo p̄ solam graciā christi
incarnati habet saluati. **Et ideo ad ip̄m deum debet**

per p̄niam z orationē clamare. **Unde iste psalmus**
est vnus de septem psalmis penitentialib⁹. et in or-
dine eoz quincus ponit fm̄ Honorium: ideo. quā
christi passio z dēitas patri equalis describit in eoz:
per cuius quinqz vulnera homo a peccat⁹ est redē-
ptus z saluatus. **Dicit ḡ Domine exaudi ora-
tionē meam z clamor meus**. i. desiderij coz
dis intētum. **ad te ventat**. id est acceptetur coz-
ram te. **Non auertas faciem tuā a me**. i. sc̄i-
licet penitente: despiciēdo p̄niam meam z repellē-
do orationē meā. sicut hō auertit facie ab eo quē nō
vult exaudire. **In quacūqz die tribuloz in-
clina ad me aure tuā**. i. exaudiēdo me tribula-
tum vera contritiōe. **In quacūqz die inuoca-
uero te: velociter exaudi me**. **Repetitio ē eius-
dem snie p̄ maioris affectus exp̄sione. i. vt in tribu-
latione clamando ad deum non differat exaudiri.**
Quia defecerunt sicut fumus dies mei.
id est in multis opib⁹ p̄sumpti sunt sicut fum⁹ q̄ ut
alium surgēs euanescit. **Sic dies vite hoīs de pue-
ricia exurgēs in iuuentutē: z inde in senectutē: ac
deinde vergens in mortem deficit. z ossa mea si-
cut cremū aruerunt**. fm̄ **Ly. Cremū dicitur
a cremo cremas. et est illd̄ quod in patella remanet
de frixiōe. Ossa autē homis exiccata medulla i ses-
pulcro arent: sicut cremū extracta pinguedine aret
in frixiōe. Spūaliter d̄ ossa ante sunt vires ip̄s⁹
quibus sustentatur. i. intellectus: memoria: z volū-
tas: quarum ap̄tudo ad bonum diminiuit p̄ pec-
catum: et sicut cremū aret a ḡre piguedine. **Der-
cussus sum vt fenum**. i. quod cito desiccatur
ardore solis. sic ego seruoze tentatiōis p̄cussus sum
et siccatus a viroze p̄rutum z gracie. **z aruit coz
meū**. i. ab humore deuotiōis interne. **Quia obli-
tus sum comedere panem meū**. i. verba sa-
cre scripture z p̄emplatiōis diuine sumere: q̄ sūt pa-
nis vite p̄ que potuissē a pctis cauere recognoscēs
do mandata tua. **A voce gemitus mei**. i. quē
sumpsi pro pctis penitēdo. **adhesit os meū car-
ni mee**. **Dic caro pro cure accipitur fm̄ Hieron.**
et hebreos. q. d. per nimij lamentū ita exiccatur sum-
q̄ os meum curi adhesit. **Similis factus sum
pelicano solitudinis**. fm̄ Honorium: duo gene-
ra sunt pelicanoz. **Unum semp in stagnis morat̄ z
piscibus vescitur: quod latine onocroculus dicitur.**
**Alterum semp manet in solitudine. Ideoqz dicit h̄
pelicanus solitudinis ad differentiā alterius pelica-
ni. Iste vincit z comedit serpentes: vt dicit etiā **Ly-
ra sup **Leuit. ij. et d̄ cōmuniter q̄ dum absens fu-
erit: tunc in nido serpens pullos ei⁹ occidit: z triduo
lugens eos: seipsam vulnerat: et aspersione sui san-
guinis pullos viuificat. Nascit autē hec avis in egypto
pro in solitudinib⁹ nili fluminis: vt dicit etiā **Aug⁹.**
Et sic significat hoīem q̄ vincit diabolu. **Qui⁹ pul-
los serpens occidit quādo bona opa diabolus p̄ pec-
catum mortificat. Et ideo hō debet lugere p̄ p̄niam
que consistit in triduo contritiōis: cōfessionis: z sa-**********

Psalmus. CI.

riffactionis zc. Et debet se vulnerare vulnere doloris: p[er]tritionis: z amoris d[omi]ni. sicq[ue] asp[er]sione sanguinis. s[ic] h[ab]it[us] in merit[is] passio[n]is ch[rist]i adq[ui]rendo viuificat opa mortificata. Et talis h[om]o debet esse in solitudine fugiēdo malā societate[m] hoim. Et sic patet s[er]m[on]ia. Aliē hoc exponit etiā de ch[rist]o: q[ui] suo sanguine sicut pelicanus bonus nos viuificauit. Nā hec verba p[ro]nt accipi tanq[ua]m dicta in p[er]sona capis. hoc est: ch[rist]i. z etiam mēbroz ei[us]: hoc est penitentiū. **Fact[us] s[ic]ut nycticozax in domicilio.** Nycticozax s[ic]m aliq[ui]s d[icitu]r bubo: s[ic]m alios noctua: eo q[uod] nocte tenebras amat z in die comperere non audet. Domiciliū autē h[ab]et d[icitu]r vbi destructa domo n[on] parietes remāserunt. p[ro]pter q[uod] alia l[et]ra (vt d[icit] Aug.) habet sic: Sicut nycticozax q[ui] habitat in parietinis. Idem Aug[ustinus] dicit: Parietine dicunt[ur] quas vulgo dicim[us] ruinas vbi parietes stāt sine tecto: sine habitantib[us] ibi habitat nycticozax. Nec ille. Sic g[er] hec verba accipiēdo in p[er]sona penitētis sensus est. **Fact[us] s[ic]ut nycticozax in domicilio.** hoc est. in parietinis habitādo. inq[ui]rum me reputo indignum peccatorē in luce v[er]itatis appare[re] corā hoib[us] (p[er] cōfusione[m] pctōz) in p[re]spectu angolorum z sanctor[um] erubescēs. sed et factus sum in nocte tenebris (v[er]ic[us] peccator[um] antea pambulans vt nycticozax. Si autē accipiuntur in p[er]sona ch[rist]i: sensus ē. **Factus sum sicut nycticozax in domicilio.** i. sepulcro. tanq[ua]m in noctis tenebroso volitās ad liberādū peccatores. **Vigilauit z factus s[ic]ut passer solitarius in tecto.** Hoc penitēs dicit ad istum sensum. **Vigilauit.** s[ic] non potens dormire p[ro] anxietate animi q[ui] doleo me peccasse et factus s[ic]ut passer solitarius in tecto. **Passer** q[ui]ppe se ab alijs auibus separat z in tectis domus habitat et sic significat q[uod] penitēs se debet separare ab omni societate et occasione peccatorum vel saltem religionem intrare q[uod] est perfectionis. z sic in tecto diuine p[re]templarōis habitare alit[er]. Sed hec verba accipiēdo dicta i p[er]sona ch[rist]i sensus est s[ic]m q[uod] dicitur Aug. et honor[is]. q[uod] ego ch[rist]us qui similis fact[us] s[ic]ut pellicano in sanguinem fundendo z etiam nycticozax in mortis sepultura. epinde vigilauit quia resurrexi a mortuis. et factus sum sicut passer solitarius in tecto. s[ic]z. in ascensione. q[ui]m sol[us] ego deus et h[om]o volauit in altū tectum. i. in celū empyreum. p[ro]pria virtute vbi habito solus in eq[ui]litate dei p[re]s[ent]is a dextr[is] ei[us] p[re]s[ent]is. **Nota die exprobrabant mihi inimici mei.** hoc est. toto tempore vite mee irridere querunt me demones qui sunt inimici mei. per diuer[sa] peccata cōtātes sicut et ch[rist]o domino exprobrabant per iudeos vitup[er]ia z opprobria i[er]erēs vt eū ad ipatiētiā puocare possēt tanq[ua]m hoies purū putātes. **z q[ui] laudabant me aduersus me iurabāt.** h[oc] d[icitu]r q[uod] sepe diabol[us] p[er] hoies p[er]citos laudes p[er]curat fieri de aliq[ui] scō bo mine viuere vt p[er] illū scōm in vanā gloriā inducat: sic fecit ch[rist]o d[omi]n[us] eū ducebat in pinaculū tēpli p[er] sua d[omi]n[us] vt mitteret se deorsū q[ui]si volare videret z ab hoim[ibus] viderib[us] laudaret. z etiā q[ui] diabolico instinctu

iudei ch[rist]o dixerūt: **U[er]g[is] scim[us] q[uod] verax es zc.** et sic laudabāt eū. z t[ame]n aduersū me inq[ui] iurabāt cōsp[er]ando vt p[er]derent me. s[ic]m in morte. **Uel:** hoiem in tentatione cōiurāt demones p[er]dere. Sed has iniurias nō curare voluit. **Quia cinerem tanq[ua]m panē manducabā: z poculū meū cū fletu miscebā.** hoc est: q[uod] cinerē. i. hūilitatē meā z deiectionē ac irrisione[m] hoim tanq[ua]m panē suauem māducabā p[er] patientiā. **Uel** q[uod] in cinere p[re]s[ent]e me hūmiliādo: panē amari doloris in cōtritione deglutiebam: z poculū meū cū fletu miscebā. **Nec** l[et]aliter dicunt. quia sepe verē lugētes z in captiuitate positi: ac etiā penitētes forziter: modicū panem de pasta in cinerib[us] decoctū z pani admixtū māducāt z potū cū fletu miscēt q[ui]n lachryme de oculis defluētes p[ro] dolore cadunt in cyphū vel vas de q[ui] debēt bibere. Sed z ch[rist]i d[omi]n[us] cinerē nostr[um] tanq[ua]m panē māducāuit dū vsq[ue] ad cinerē sepulture nostrē i morte se hūmiliāuit volens mordere mortē nostrā tanq[ua]m panē z p[er]sumere. iuxta illud **P[ro]f. xij.** **O** mors ero mors tua: morsus tu[us] ero inferne. Deniq[ue] z ch[rist]i poculus cū fletu miscuit. q[uod] in cruce felle z aceto potatus: lachrymas adiecit. q[uod] cū lachrymis se deo patri obtulit: **Debe. v.** **A** facie ire indignatiōis tue. s[ic]z iuste p[ro]pter pctā hoim. p[ro]pter q[uod] diluēda talē austeritātē p[re]s[ent]e sustinui libenter (ego q[ui]dem pctōz) exemplo ch[rist]i p[er] me patient[er]. **q[uod] eleuās allisisti me.** hoc ē: q[uod] tu de[us] me hoiem eleuās in honorē imagis z silitudis tue z sup[er] oēm creaturā tuā p[ro]ponens iuste p[ro]pter demeritū pctōz meoz allisisti me in hanc miseriam hui[us] vite: pcti z gehēne. **Idcirco** mihi cōuenit penitere in cinere z fletu. q[uod] sic nullā aliā creaturā eleuasti ad hūc honorē p[re]dictū: ita nullū sic allisisti corpe z aia detrudendū in infernū post mortem p[ro]pter pctā n[ost]ra. Sed hoc accipiēdo in p[er]sona ch[rist]i sensus est. Quia eleuās me ch[rist]i p[er] miracloz op[er]atōes z tandem in cruce eleuari p[ro]misisti z allisisti in morte z sepultura. **Dies mei sicut ymbra declinauerunt.** i. facti sunt transitorij in p[re]s[ent]i sicut ymbra instabilis z cito p[er]transiens. **Et ego sicut fenum arui.** i. p[er] mortē: sicut fenum cito arefcit. **Hoc** idem sup[er]ius positū fuit. i. p[er]cussus sum vt fenum z aruit zc. sed ibi loquit[ur] mēbrū ch[rist]i. s[ic] h[om]o penitens: vt paruit. **Dic** autē loquit[ur] ch[rist]i ipse s[ic]m **Nos** nozū p[ro]p[ri]e de se: q[uod] vixit breui t[em]p[or]e. **Lum** em[en] adhuc eēt iuuenis z i virore nature: sic fenum d[omi]n[us] falcari voluit statim p[er] mortē acerbā p[ro] nobis. **Sequit[ur]** **Tu autē d[omi]n[us] in eternū p[er]manes.** **Tor** est psalmiste in sp[irit]u loq[ui]tis ad ch[rist]i: q[ui] licz mortu[us] fuerit in assumpta hūanitate. **Et** p[ro]pterea dixit. **Ego** sic fenum arui zc. t[ame]n s[ic]m deitate[m] in eternū p[er]māet. **U[er]g[is] z iudei dixerūt ch[rist]o** **Ioā. xij.** **Nos** audiuim[us] ex lege q[uod] ch[rist]i manet in eternū. **z memoriale tuū in g[er]natiōe z g[er]natiōe.** i. memoria n[ost]re redēptiōis p[er] tuā passionē facte p[er]manet i hoib[us] fidelib[us] i g[er]natiōe p[re]s[ent]i z g[er]natiōe futura vsq[ue] in finē mūdi. **U[er]g[is] i g[er]natiōe fidelib[us] in p[re]s[ent]i: z g[er]natiōe b[ea]toz i p[ar]tia futu**

ra pp̄tuo rē. **Qu** erurgēs misereberis sion. **De** q̄ppe d̄r dormire q̄s diu distulerit p̄bere auxiliū misericōdie sue. sed erurgere d̄r q̄n p̄bet. **H**ac autē mi/serico:diā n̄re redēptiōis distulerat de^o vsq; q̄ venit plenitudo t̄pis q̄n̄ misit filiū sexto millenario ānoꝝ a p̄ncipio m̄di. **Et** d̄r: **Qu** erurgēs. s. ad redimēdū misereberis sion. p̄pli colens in sion deū. hoc ē: p̄pli israel: q̄ colebat deū in tēplo q̄d erat sūdatū in monte sion. **Et** hoc fuit impletū q̄n̄ ibi in templo ch̄s fuit oblat^o z a symeone in manib; suscept^o: z d̄ns de^o vite ac mort; cōfessus: et q̄n̄ ibi postea ch̄s p̄dica/uit z mirabilia fecit: z q̄n̄ in cenaculo sion discipu/lis sp̄m̄ sc̄m̄ misit: s̄m̄ q̄ d̄r Hiero. in eplā ad Pau/linū de oib; sacre sc̄pture libris. **U**n̄ sion ecclesia si/gnificat: q̄ ibi p̄mitiua ecclesia ch̄i habuit ortū: cui sc̄s ecclesie de^o h̄ac misericōdiam fecit redēptiōis rē. **Q**uā t̄ps miserēdi eius. s. p̄ aduentū ch̄i tūc adue/rit: durans vsq; ad diē iudicij. **Q**uā venit t̄pus. **H**oc reduplicat ad maiore assertiōem: s̄m̄ **L**y. q. d. **A**duenit tūc t̄ps ḡfe vt misericōditer redimas hō minē: s̄m̄ q̄ p̄ p̄betas fuit p̄dictū z a deo diffinitū. **Q**m̄ placuerunt seruis tuis lapides ei^o. **H**ic psalmista p̄nter ponit p̄mōtōes ecclesie p̄ ap̄los p̄dicātes fidē ch̄i: p̄mō in iudea: z tandē in gentib;. vt habet in actib; ap̄loꝝ. ideo d̄r: **Q**m̄ placuerūt. s. in charitate: seruis tuis. i. ap̄lis edificatoꝝ: ecclesie **L**apides ei^o. i. i. p̄sion. hoc est: fideles de iudeis cōuersi q̄ fuerūt p̄mi lapides viui in edificio sp̄ali ecclēsie positi. **Et** terre ei^o miserebūtur. s. ē: ter re iudee: ipsi serui tuis. i. ap̄li miserebunt. s. misericōdīā dei in ch̄io p̄dicādo z miraculis p̄firmādo. vt patz **Act. ij.** **U**el alit̄ exponit ēr s̄m̄ **L**yrā i expositiōe morali sic: **Q**m̄ placuerūt seruis tuis. i. angelis: la/pides ei^o. i. fideles. q̄ angelis gaudiū est in celo sup̄ vno pctōre p̄niam agere. **Et** terre ei^o. i. ecclesie in terr; cōstitute miserebunt: p̄curantes eius p̄notiōnes in bonum. **Et** quā fides christi non solum in iudea: s; etiam in gentib; est predicata. **Sequit̄** **Et** time/būt gentes nomē tuū d̄nē: z omnes reges terre gloria tuā. q̄ nō solū vulgares gētes: sed etia reges z p̄ncipes p̄ ap̄los ad fidē p̄uersi p̄toruz mōm̄ timent iam nomen ch̄i q̄ p̄i^o idola colebant. **Qu**ia edificauit d̄ns sion. i. ecclesiam que d̄r cū sion. q̄ ibi incepit: vt s̄. dictū est **Et** videbitur in gl̄ia sua. s. ch̄s d̄ns: quia ibi visus est sepe ap̄parens discipulis in gl̄ia sue resurrectiōis z in celū ascendens. **U**el aliter: edificauit d̄ns sion. s. in vtu/rib; ecclesiam fundando supra fundamētū ap̄loꝝ oc/p̄betaz ex duob; partib;. s. iudeis z gentib; cōs/struendo. **Et** videbit. s. ecclesia edificata in gl̄ia sua: id est in maiestate diuine sue potētie p̄ mirac̄la ma/nifesta a deo facta in p̄mitiua ecclesia: vt patz. z p̄ sp̄i ritū sc̄m̄ diffusum in ea. **N**am **Respexit i ora/tionē humiliū: z non spreuit p̄ces eorum.** hoc est: sc̄oꝝ p̄tū: humili z deuote petentiū ch̄i sti aduentū: p̄ces exaudiuit adimplendo in effectu diuine incarnatiōis. **S**cribantur hec in gene/

ratione altera. s. quia r̄tū b̄nficiū nō est obli/uitiō dandū: ideoq; scribant̄ hec vt generatiō altera subsequēs cognoscat z gr̄tias agat d̄o. **H**oc s̄e cerunt euangelistē z ap̄li describentes opera christi. **Et** **populus q̄ creabitur.** s. si futura generatiōe **laudabit d̄m.** q̄: p̄pls ch̄ian^o q̄ p̄ regeneratiōe n̄ in b̄ptismo creabit: laudat ch̄m deū p̄ eo q̄ eū creauit in esse gr̄tie que deus creauit in esse natū re. **Sequit̄ rō** **Quia p̄spexit de celo sc̄to suo: d̄ns de celo in terram aspexit.** s. oculis mi/serico:die sue q̄n̄ visitauit nos in terris oriens ex al/to in b̄ndicta incarnatiōe. **U**t aū d̄ret gemit^o cōpeditoꝝ. i. sanctorū patz in limbo detētoꝝ: clamores gemebūdos ex dilatiōe aduent^o ch̄i. **U**t solueret filios interemptoꝝ. i. hoīes peccatō mortuos. et inrerēptoz. s. p̄ pctm̄. **A**de z **E**ue filis os solueret a pctōꝝ vinculis. **U**t annūciēt. s. p̄ dicando etiā alijs **in sion.** i. in ecclesia q̄ d̄r sion: vt supra dictū est **in sion.** s. iesu **Et** laudē eius in hierlm̄. s. celesti in futuro p̄cinant p̄petuo p̄ b̄nficio redēptiōis rē. **In** cōueniēdo po/pulos in vnū. i. laudēt deū p̄ hoc q̄ p̄pli per di/uerfas orbis p̄es disp̄si cōueniūt in vnū. i. in vni/tatē fidēi formate p̄ charitatē **Et** reges eozuz vt seruiāt d̄no. hoc est: de hoc etiā q̄ non solū vul/gares p̄ueniūt in vnitatē fidēi: sed etiā reges vt seruiant d̄no iesu tanq; regi oim̄. **R**ūdīt ei in via virtutis sue. hoc est: ecclesia sc̄ta p̄ sion z hierusa/lem designata: r̄ndit. i. corr̄dit p̄ imitationem vite sanctē: ei. s. ch̄io. in via virtutis sue. s. ambulādo sicut z ch̄s ambulauit in via p̄st̄rie: in bonis z p̄tūosis opib;. z in via patientie p̄ ch̄io viriliter z fortit̄ susti/nendo aduersa. **Et** d̄r: r̄ndit. p̄ modū p̄teritū p̄ res sp̄ōdebit̄ p̄pter certitudinē p̄p̄ie. **S**icq; ecclesia ch̄i/stum imitando in desiderio eternoz dixit **paucis/ tate dieꝝ meoꝝ nuncia mihi.** hoc est: inuua mihi q̄ pauci sunt dies mei: z cito finiant̄ vt fiat cō/sūmatio seculi: z veniat mihi anni eterni vicē q̄s to/ro animo desidero h̄re in celo. **Et** sic p̄ eis presentia p̄tēnerē facili^o potero: cupiens dissolui z esse cū ch̄io zc. **U**el aliter: **Paucitate dieꝝ meoꝝ nuncia.** i. nū/ ciabis mihi in sc̄pturis docēdo q̄ dies afflictiōis mee in p̄nti p̄secutiōe tyrānoz vel etiā antich̄i pau/cisunt respectu dieꝝ eternitatis in celesti gl̄ia habē de. vñ de hoc ch̄s ait q̄ p̄pter electos breuiabūtur dies illi **Mat. xxij.** **Et. ij. Loꝝ. iij.** **I**d q̄d ē momē taneū tribulatiōis in p̄nti: eternū gl̄ie p̄odus opabi/tur in celis. **I**deoq; q. d. istas paucoꝝ dieꝝ tribula/tiones tanq; transitorias debeo p̄stanter sufferre p̄ p̄sequēdis eternis p̄m̄ijs. **Et** q̄ re docente in scriptu/ris cogit q̄ nihil sunt dies mei respectu eternoz an/noꝝ in celo: **I**deo oro **Ne reuoces me in dimi/dio dieꝝ meoꝝ.** s̄m̄ **H**onorij. hoc est: ne reuo/ces me auferendo de p̄nti vita in dimidio dieꝝ meoꝝ. i. ante terminū vite mee debitū q̄s diu nō h̄n̄ vi/xi necdū sum emendat^o: sed impfectus: q̄n̄port^o p̄/ mitte me viuere per totum tēpus mihi constitutū a

Psalmus. CII.

re p̄ mea emēdatōe: sicut fecisti Ezechie regi: vt vites
de pccis p̄rerit̄ emēdatus z in bonis actibz p̄fectus
ac sine bono p̄sumat̄: occurrā in virū p̄fectū z pue
niā ad annos eternitat̄ tue gl̄ie in celo. De q̄bus an
nis subdit **In generatiōe z generationē** B
est in eternū **anni tui**. s. sunt p̄manētes in celo. q.
d. Tu dñe q̄ in eternuz manes potes facit̄ h̄ mihi
facere q̄d peritū zē. **Initio tu dñe terrā funda
sti**. i. tu dñe iesu ch̄ie cū p̄re z sp̄it̄o fundasti cer
rā initio. s. p̄pis. Et d̄r fundasti. i. in fundamēto m̄di
p̄stituiti. qz terra est cenex m̄di: sic exponit̄ Lp. **Et
opa manū tuaz sunt celi**. Et p̄ ista duo itel
ligunt̄ oēs alie creature. **Ipsi p̄būt**. Nā in fine
m̄di celi p̄būt nō q̄ntū ad subam: sed q̄ntuz ad ali
quā dispositōem: qz corpa celestia cessabūt a motu
locali: z elementa cessabūt a mutua actōe z altera
tiōe: substācijs eoz remanētibz. sic q̄ ipi p̄būt: q̄ ad
formā modernā **tu aut̄**. s. iesu ch̄ie **p̄manes**
scz in eternū z oēs sicut vestimentū vetera
scant̄. s. a statu in q̄ nunc sunt. qz fin q̄ hoies ve
terat̄ ceteras ad corruptiōem appropinq̄nt: ita elemen
ta q̄si veterat̄ cū in m̄do corruptiōi appropinq̄ndo.
veluti videm̄ q̄ terra min⁹ fertilis est iā modernis
t̄pibz q̄s fuit p̄r⁹: z aer min⁹ san⁹. **Et sicut oper
tozū mutabis eos z mutabuntur**. P̄prox
imū est vest̄ q̄ hō op̄it̄. Et ē sensus fm̄ Lyrā q̄ sicut
adueniēte estare vest̄ h̄yemalis mutat̄: q̄a nō ē neq̄
cessaria p̄tūc: remanēte t̄n eius substācia. Sic cele
stia corpa z elemētaria mutabunt̄ a statu in q̄ sunt
scz a motu z actiōe mutua z q̄litate forme q̄ nō erūt
amplius necessaria cōpleto nūero electoz. **tu aut̄
idē ipse es z anni tui nō deficient**. qz de sp̄
imutabilis est z eternitas ei⁹ sp̄ inuariabil̄ p̄māet.
Quā d̄r: anni tui nō deficient. Nō est intelligendū
q̄ in eternitate q̄ est mēsurā duratiōis diuine sit ali
q̄ successio annoz v̄l rēpoz. sed qz eā app̄hēdere nō
possum⁹ nec p̄ p̄ns exp̄meren̄si p̄ cōpariōem ad tē
pus. **Filij seruoꝝ tuoz habitabunt**. hoc ē: fi
deles q̄ sūt filij sp̄uales seruoꝝ tuoz. i. ap̄loꝝ q̄s ge
nuerūt p̄ euāgelij p̄dicatiōem in ch̄io: z sūt imitato
res fidei z moꝝ ap̄loꝝ: habitabūt. s. eternalt̄ corā te in
eternitate tua gl̄iosi i celesti regno. **z semē eoz**
id est aliq̄ fideles ch̄iani ex his fidelibz geniti q̄ sūt
semē sp̄uale p̄ imitationem fidei z opeꝝ. **In secu
lū**. i. vsq̄ in finē m̄di **dirigetur**. s. p̄ grām dei
in vitā eternā. **Uel: in eternū diriget̄ in celo: qz sem⁹
p̄ actu z p̄tinue in deū ferent̄.**

Psalmus. cij.

Benedic anima mea

zē. In hoc psalmo David exēplo suo exēl
tat̄ oēs fideles z etiā iuitat̄ angelos ad be
nedicendū deū z ei gr̄as agenduz pro suis b̄nificijs
collatis. Dicit̄ ḡ sic **B̄ndic̄ ania mea dño**. s.

b̄ndictione laudis z p̄fessionis. Et h̄ ania accipitur
fm̄ potentias exteriōres q̄ sunt visus: audie⁹ z sic ḡ
alijs: vt d̄r Lyrā. **z oia q̄ intra me sūt noi sc̄o
eius**. s. b̄ndicite. z p̄ b̄ intelligunt̄ oēs potētie interi
ores anie: pura intellect⁹: volūtas: p̄h̄asīa: sensus
cōis: z appetit⁹ sensitiu⁹. Oia em̄ ista diuinis laudibz
bus debēt applicari: vt sic ex toto corde z vero corde
z ope b̄ndicat̄ de⁹: non sicut hypocrite zē. **B̄ndic̄
ania mea dñm**. Repetitiō est eius dē ad maiorem
affect⁹ z deuotiōis in laudando exp̄ssiōē **Et noli
obliuisci oēs retributiōes eius**. i. b̄nificia ti
bi collata q̄ de⁹ p̄ malis cū esses p̄ctōz misericordiē
bona retribuit. **Quī subdit. Qui p̄statur oibz
iniq̄tatibz tuis**. s. remittēdo tibi eas **q̄ sanat
oēs infirmitates tuas**. s. sp̄uales q̄ sūt vicia z
tentatiōes. Et non solū has: sed etiā corpales sanat
q̄ntū spectat ad anie salutē. q̄ d̄r. **Noli obliuisci tot
oꝝ vite tue h̄mōi dei b̄nificia q̄n gr̄as agas. quia
fm̄ q̄d d̄r Seneca li. d̄ b̄nificijs. Qui inq̄ ingratiss
simus est q̄ b̄nificij accepti oblit⁹ ē. Qui redimic
de interitu vitā tuā**. hoc d̄r: qz dei fili⁹ redemie
de interitu eterne dānatiōis p̄cio sui sanguis vitam
id est aiam corp⁹ viuificatē ducēdo in vitā eternam
q̄ coronat te i miscōia. s. disponendo vt sis p̄
vicia victoz. et sic dign⁹ corona p̄ dei miscōiaz. **In
sup̄ z miseratiōibz**. i. miscōie effectibz clariss
mis q̄n coronat in celesti gl̄ia. **Qui replet i bo
nis desiderij tuum**. q̄d erit in celesti b̄ndicē
vbi erit satietas ois boni sine oī fastidio. **In sumo
bono. s. deo in q̄ ē oē bonū **renouabitur vt aq̄
le iuuentus tua****. s. in resurrectiōe futura q̄ resur
get̄ oēs in etate virili plenitudinis ch̄i: vt d̄r ap̄l⁹.
**Nā fm̄ p̄physiologos tradit̄ q̄ dū aq̄le mltū senescē
ti sup̄ excreuerit rostr̄: z q̄nq̄z intantū q̄ eā non b̄n
pōt sumere: tūc illa debilitata mltā macie accedit
ad petrā z allidēdo fragit̄ illud rostr̄. et postea sine
impedimēto sumit̄ cibū z vires recuperat̄ q̄s p̄r⁹ hab
buerat. Itē fm̄ Hiero. etiā in senectute sua volat̄ p̄
solē in altū: z cōbust̄ alis in fōre se p̄cipitat: inde q̄
aq̄la extens iuuenescit: pennas veteres deponendo
z nouis incresecētibz induēdo. In hoc ḡ q̄ **p̄s. dicit̄
Renouabit̄ vt aq̄le iuuet̄ tua: designat̄ fm̄ Hono
riū q̄ hō mole p̄ctōꝝ suoz tāq̄z rostri antiq̄ magni
tudine aggrauat̄: celestē panē comedere n̄ pōt nec
vigorari in virtutibus veris: donec cōuertat̄ se ad
petram. Nec aut̄ petra est ch̄istus. z per ipsam pet
ram q̄ erat ch̄is destruit̄ corpus peccati. et sic reno
uat̄ sp̄i mentis z comedit̄ panē verbi dei z ḡe i eus
charistia: z tandē celestem in patria: Peniq̄ peccat
toꝝ tanq̄z aq̄la si volat̄ in solē. i. in ch̄im p̄ fidē: et ibi
ei⁹ veter̄ vite. i. p̄ctōꝝ p̄ne cōburunt̄ p̄ ignē charis
tat̄: sicq̄z in fontē se merserit̄ baptisimatis v̄l lachry
maz p̄nic: sic iuuenescit in p̄nti p̄ grām: z tandē in
futuro p̄ resurrectiōis gl̄iam. Sequit̄ **Faciens
miscōias dñs**. q. d. **B̄ndicite dñm p̄ hoc q̄ fas
ciet̄ tales effect⁹ miscōie dñs vobiscū z iudiciū
oibz iniuriā patietibz**. i. iuste opp̄ssis v̄dicat̄****

Psalmus. CIII.

Dñs oēs angeli eius. .i. bñdiciōe laudis. [po-
tentes virtute. .i. q̄ vos fecit potētissimos in forti-
tudine. q̄a virtus angeloz etiā naturalis supra modū
excedit virtutē oīm corpaliū. Nā angelus mouet ma-
gnū celū firmamētū zc. Cū z de demōe dicit Job. xli
Nō est p̄as q̄ cōp̄et ei. Et q̄ sc̄i angeli in oīb; obe-
diūt diuine volūtatī: Ideo subdit. [facientes ver-
bū illius ad audiendū vocē sermonū ei⁹] .i. id est vt faciat. audiri ab hoīb; vocē sermonū eius
Isti s̄mones sunt diuine reuelatiōes q̄ primo fiūt an-
gelis sup̄iorib; z p̄ illos medijs; p̄ q̄s inferiorib; et
p̄ inferiores sc̄is hoīb; fm q̄ dicit Dionys. li. d. an-
ge. hierar. Sic ḡ angeli obediēdo faciūt v̄bū dei. i.
mādarū: z faciūt audiri vocē s̄monū ei⁹ ab hoibus
Bñdicite dño oēs virtutes ei⁹. .i. oēs ange-
li in oīb; ordinib; p̄stituti q̄ dicunt virtutes dei: q̄ in
eis relucet excellētia virtutis dei. Et sūt exercit⁹ dei tā-
q̄ virt⁹ regis p̄ q̄s de⁹ opat. Cū hebraica l̄ra habet:
Bñdicite dño oēs exercit⁹ ei⁹ [ministri eius q̄ faci-
tis voluntatē eius] nā vt dicit ap̄l̄s Heb. j. Dēs
sunt admistratozū ip̄s in misteriu missi p̄pter eos
q̄ capiūt hereditatē salutis. **B**ñdicite dño oia
opa eius. .i. oēs creature ei⁹ celestes z terrestres.
Nimz creature intellectuales bñdicūt deū laudan-
do p̄prie. q̄a capaces sunt ip̄s p̄ cognitioem z amor-
re. Alie autē creature laudat deū metaphorice in q̄n-
tū in eis relucet dei bonitas z sapia: et in q̄ntuz sunt
materia laudis diuine ip̄s intellectualib; creatur⁹
Iō subdit [in oī loco dñatiōis ei⁹ bñdic aīa
mea dñm.] q. d. q̄ in oī creatura dñat de⁹. ḡ de oī
creatura lauda aīa mea dñm. Amen.

Psalmus. ciiij.

Benedic anima mea
dño zc. In b̄ psalmo p̄p̄a monet ad lau-
dē oīpotētis dei ex suis creatur⁹. Cū dicit
Bñdic aīa mea dño. .i. bñdiciōe laudis [dñe
de⁹ meus magnificatus es vehemētē]. .i. i.
tā altissime magnificatus es q̄ non potes laudari a
creatura q̄ntū es laudabilis Eccl̄. xliij. Maior ē
eī oī laude. **C**ōfessionē z decorē induisti.
De⁹ dicit metaphorice indut⁹ fm Lyrā: q̄ sic indumē-
tū facit ad ornātū hoīs induti: sic in p̄fessioe ange-
loz et decorē celestiu corporoz p̄ncipalr relucet gl̄ia
dei: Iōq; b̄ p̄fessioes z gregatio angeloz sc̄toz de-
um cōfiteentuzi ugi laude: per decorē autē intelligit
celum empyreū: dicitū a pyr: q̄d ē ignis. q̄ est splen-
didissimū p̄ totū z decorū etno splēdore. [Amict⁹
lumine sicut vestimēto.] q. d. lux vndiq; tibi
est q̄ bitas lucē inaccessibile. Ideoq; merito magni-
ficat⁹ z bñdicat⁹ p̄dicat⁹. **E**xcedens celū sic pel-
lē. Nā videt excedi sup̄ hemispheriū n̄m q̄si retōz
riū. q̄ regis aq̄s sup̄iora ei⁹. .i. celi siderē. z in
b̄ rōḡit celū crystallinū q̄d ē sup̄ siderē: q̄d dicit aq̄

um in scriptura **Beñ. j.** eoq; cōuenit eū aq̄s in dīas
phaneitate. sicut z empyreū dicit igneus: eoq; cōuenit
cū igne in splēdore. **Qui ponis nubē ascēsum
tuū.** fm Lyrā in hebreo z in translatiōe Hieronymi
bi: [curruū tuū] q̄z nubes sup̄ p̄ aerē vident ferri
ad modū curruū. **Dic etiā fm Honor.** Ascēsiōe
ch̄i sp̄s cūs designat q̄ posuit nubē ascēsum suū:
q̄ in celū ascendētē nubes suscepit euz: **Act. j.** [q̄
ambulas sup̄ pennas ventoz.] Quid hoc s̄-
gnificat. Nota fm Lyrā z doc. q̄ venti dicunt habe-
re pennas metaphorice: ad designādū q̄ tā velocitē
mouent in aere ac si haberent pennas. Penne ergo
ventoz sunt velocitates motus eoz. **ḡ deus dicit**
agitare nubes q̄si curruū suū z ambulare sup̄ pen-
nas ventoz: p̄ hec designatur q̄ de⁹ sup̄ velocitatē
nubiū z ventozū transcendit agilitatem angelozum
p̄ quos disponit z admistrat in aere tales imp̄sū-
ones z mot⁹ eaz: vt dicit Aug⁹. sup̄ **Beñ.** Nam de⁹
sup̄at omnē velocitatē ventoz: z etiā angeloz agi-
litate. q̄a vbiq; deus semp̄ presens est. Cū z seq̄t:
Qui facis angelos tuos sp̄s. .i. spirituales
substantias facis angelos. .i. nūcios tuos: mittēdo
ad homines. Angelus eī nomen officij est maḡ q̄
nature. patet. ij. iniaz. **Et ministros tuos ignē
vrentem.** **Doc** dicitur: quia angeli leguntur fre-
quenter apparuisse in specie ignis: eoq; ip̄s accēsi ar-
dore diuine dilectionis: alios accendunt ad seruo-
rē dilectiōis ip̄s diuine z voluntatis ei⁹ executio-
nem: vt patet de angelo apparēte Moysi in rubo ar-
denti **Exod. iij.** Et de translacione **Helie** p̄ angelos
apparentes in curru igneo z equis igneis zc. **Item**
iiij. Reg. vj. Apparuit mons plenus equoz z cur-
ruū igneozū in circūitu **Helisei** zc. **Qui funda-
sti terram super stabilitatem suam.** .i. sicut
fundamentū stabile in centro mūdi ad aliquā par-
tem. quia hoc est sibi p̄ naturam [in seculum se-
culi]. .i. quia terra in eternum stat in cētro **Abyssus**
sicut vestimentū amictus eius. **Doc**
dicit: q̄ oceanū mare q̄d dicit abyssus p̄pter sui p̄-
funditatem: circūdat terram vndiq; sicut vestimē-
tum circūdat corpus. **Excepta t̄mō vna parte q̄**
remanet arida. p̄pter vitam hoīm z aīaliū terrestriū
um [sup̄ montes stabunt aque]. .i. pluuiates
que generant̄ ex nubib; sup̄ cacumina mōtiū. iuxta
illud **Job. xxxvj.** **Qui ligat aquas in nubibus.** **Ab**
dicat de diluuiōe quando aq̄ altissimos montes. xv
cubitū transcēderūt. **Ab increpatioe tua fu-
gent.** .i. ad voluntatē tuā concitatis ventis flanz
rib; nubes pluuiose mouent̄ de loco ad locū: et aq̄
diluuū deseruerunt sup̄ficiem terre [a voce toni-
trui tui formidabunt]. .i. ad modū formidant̄
se habebūt. quia post tonitrua de nubib; aque plu-
uiales effluunt. **Vel hoc dicit de hoīb; q̄ formidat̄ ad**
vocem tonitruū magni. **Ascendūt mōtes z de-
scēdūt cāpi in locū quē fundasti eis.** hoc ē:
elevatorū sūt mōtes: q̄ si alti facti a dō. z descēdūt cāpi

qz sunt facti humiliores fm loca q tu disposuisti eis
Qu iste ascensus vel descensus no est aliud qz situatio
 Altior. s. montiu. z huius locatio capoz: q de sic
 fundavit in suis locis: fm Lyrā. **Terminū po-**
suisti. s. aqs oceani. **Quē nō transgrediūtur:**
neqz cōvertentur opire terrā. sic fecerūt tē/
 pore diluuij. **Iuxta qd Gen. ij. dñs dixit.** Neqz erit
 deinceps diluuiū dissipās oēm terrā. Itaqz de lau/
 dabilis est in h q de aqs marj terminū posuit quē
 nō trāsgredient: qz nunqz pterēnt litora sua ad sū/
 mergēdū hoies in terrā. **Lōseqnē inducit ad laudē**
dei ex debita puissōe vuentū di. **Qui emittis**
fontes i cōuallibz | qd i descēsu vel pede mōtiū
 cōiter oriunt fontes magni ex qb oriunt fluiū no/
 tabiles ad sustentatiōem viuētū. et ita **Inter me-**
diū mōtiū ptrāsibūt aq | s. fluētes p terraz lo/
 ca. **Porabūt oēs bestie agri: expectabunt**
onagri in siti sua | fm Honor. **Onager** est ali/
 nus lituēstrj valde idomi⁹ z stult⁹. hūc **Africa** gi/
 gnic **Et** qz alias bestias formidar: diu sitim tolerat
Nā multū habent de calido interiori: ideoqz pl⁹ si/
 riunt. et sic expectāt refici dicit aqs in siti sua quam
 diu⁹ tolerant. **Sup ea** | s. q dicta sunt: hē super
 montes: valles: z fontes **Volucres celi habita-**
bunt | qz sunt aliq volucres aqiles in flumibz ha/
 bitantes vel ppe. **Alie** etiaz volucres sūt cāpales vel
 nemorose q veniunt illuc ad bibendū: z ad loca sua
 reuertunt gaudētes z cāntes. iō subdit **De me-**
dio petraz dabūt voces | **Doc** dē ppe aues in
 forātibz muroz vt passerēs: vel in rupibz v⁹ in pe/
 tris habitātes. vt patuit de aqla **Job. xxxij. Tamē**
in hebreo habet: de medio ramoz dabunt voces. h
 dicit ppter aues in arboribz cāntes in siluis z cre/
 atore laudātes. **Un** ex his oibz debet hō deū bñdij/
 cere z laudare: sic legit fecisse scrūs **Frānciscus.** **Ri-**
gans mōtes de supioribz suis | **Montū** su/
 periora sunt nubes: de qb mōtes irrigant pluuiā
 vel roze vt creasat herba aialibz oportuna **De fru-**
ctu opez tuoz satiabitur terra | i. d. effectu
 pluuiāz q sūt opa tua: terra fecū dabit satura aqs.
Producēs fenū iumētis | s. ad eoz nurrimē/
 tū **z herbā** | s. q in teretes crescit. **Semen** em in
 terra pmo pducit herbā: postea spicā: z vltio granū
 ex q fit panis ad vsūm hoim. iō subdit **seruituti**
hoim **Ut educas panem de terra** | **Et** qz ad
 vsūm hois z sustentatiōez nō solū cibo sed etiā pot⁹ res/
 qrit. iō addit **z vinū letificet cor hois** | qz vi/
 nū hz vim cōfortatiuā z letificatiuā. **Reqrit** etiā cō/
 dimētū. iō subdit **Ut exhilaret faciē in oleo**
Doc dē: qz oleū multū fouet carnē: z eo facies pun/
 cta fit hilar⁹. **Et** p oleū qd est pncipale p dimentū i/
 telligūt etiā alia: vt butyr zc. **z panis cor hois**
cōfirmet | i. roborēt in viribz hoim q labore toz/
 per. **Sz** qz pluuiā terrā humectās fecū dat arbores
To subūgit **Saturabūtur ligna cāpi z cedri**
libani qz plātauit | i. creauit de⁹. **Et** nota q sic
 dē pbs. ij. de aia: **In arboribz radices sūt filies ori in**

anialibz. qz p radices atcrabit alimentū arboris ad
 ei⁹ nutritiōem z fructificatiōem: iō dē. **Saturabun-**
tur. i. sat⁹ humectabunt ad faciēdū fruct⁹ z frōdes
 ac folia ad vsūm hoim z aialū. **Dicit** aut signāter:
 cedri libani qz plātauit: fm **Honorū** idcirco: qz ce/
 dri inter ligna sūt pterioris altitudis maxie q cre/
 scūt i mōte libani. et sunt odorifere z imputribiles
 qz odorē fugiūt serpētes. vñ ppter dignitates hui⁹
 arboris speciali⁹ facit mentionē de ea. sequit **Illic**
passeres nidificabūt | **Passeres** ppe nō acci/
 piunt h p illis auibz q cōit nidificāt i rect⁹ domoz.
 sed passerēs cōiter accipiunt p puis auibz q nidifi/
 cāt illic. s. in cedr⁹ v⁹ alt⁹ arboribz: vt laqos aucupū
 vel insidias auū rapaciū effugiāt. **Herodij do-**
mus dux ē eoz | fm **Lyr. z zcor.** **Honor.** **Herod-**
ij est auis pdalis q etiā alio nomie fulica volat dē
 q etiā aqlā vincit z comedit. z ē maior oim volatū/
 lū: ppe qd dicit dux vel rex auū z passer⁹: eo mō lo/
 qndi q leo dē rex aialū. z nidificat i cedr⁹. iō dē psal/
 mista: **Herodij dom⁹. i. nō⁹.** qz nidus auis dē do/
 mus ei⁹. **Dec** supple ē in cedr⁹. que. s. auis herodi⁹
 dux ē eoz. i. passer⁹ oim rex siue dux volatū: vt p/
 dictū ē **mōtes excelli ceruis** | supple sūt p res/
 fugio **petra refugiu erinacis** | **Erinacius** vt
 dē **Honor.** ē aial nō mar⁹ ericio hñs silitudinē mus/
 ris z vrsi. et ē spinosū anial sic eric⁹: sp in cauernis
 petraz z terre fouas bitans: **Sic** g has bestias du/
 as ponit p oibz. q. d. veloces bestie fugiēdo venatoz
 res: hñt p refugio mōtes: vt cerui. **Bestie** aut timi/
 de fugiūt in cauernas petraz: vt erinacj. **Et** in his
 oibz laudādus est de⁹ q cāpie puidit aialibz de vis/
 ctu z hitaculo ac refugio zc. **Fecit lunā in tpe**
 sez variādā vt distinguat tpa: q mag⁹ p luna noran/
 tur: qz vicinior est terre. et qz fm varium mōtū lune
 mag⁹ sensibilis ē mutatio aer⁹: et etiā maris oceani
 qd crescente luna crescit: decrescēte decrescit: **Insu-**
p z mutatio humorū medullarūqz in aialibz sequit
 mōtū lune magis qz alioz planearū **Sol cognos-**
uit occasum suū | i. ab ortu suo sp determinate
 vadit ad occasum. ac si hñt cognitiōem z intellectu
 sui occasus. qz talis mor⁹ est ab intellectu intelligē/
 tie morric⁹. p talē modū dē pbs q op⁹ nature ē op⁹
 intelligētie. **Posuisti tenebras** | s. in hemisphe/
 rio nō p occasum solis **z facta est nox** | **Tene-**
bre dicunt q si tenētes vmbas: qd fit in nocte. quia
 sic dies ē latio solis sup terrā: ita nox est latio solis
 sub terra. z p oīs tenēt tūc tenebre i nō hemisphe/
 rio **In ipsa** | s. nocte **ptrāsibūt oēs bestie sil-**
ue | qz tūc mag⁹ discurrūt ad qredā pdā qz de die:
 venatoz z canū celādo insidias in tenebris. **Quatu-**
li leonū rugientes | s. p fame **Ideoqz mag⁹ ses-**
 uiunt cū sic rugiūt **vt rapiāt** | s. aliqua bestia in/
 escam **z qrat a deo escā sibi** | **Quare** dē a deo
 qreere escā sibi: nisi qz dei dispositiōe hñt h tps qren/
 di escā sibi. et qz nullā pnt rape nisi quā de pmittit.
Quasdam em bestias ad hoc creauit z disposuit vt
 aliaz bestiaz cibaria sint. **Et** qz leones habita pdas

Psalmus. CIII.

reuerunt ad sua lacubula. Et galloz cantu valde ti-
ment: vt dicitur **Amb.** in hexam. **Jo** subdit **Ortus**
est sol z congregati sunt: z in cubilibz suis
collocabuntur. **Hic** p leone q est rex bestiaz itel/
ligunt oes alie feroces bestie q in antris zgregatur
in die. **Orabit ho ad op^o suu: z ad opatiōez**
suā vsqz ad vespam. **Hoc** dicitur: quia sicut fere dis-
currunt in nocte ad quēdā escā: sic ecōrrario hō q est
anial māsuerū de nocte qescit: z in die orto sole ep-
bit ad op^o suū z ad opatiōem ztinuādā vsqz ad ves-
perā. z tūc itez ibit cubatū. **Sed** qre dicitur: ad op^o et
ad opatiōem: cū videat esse h nugatio: **Rūdet** q n̄
est nugatio neqz supfluitas vboz. qā h opus dicitur qd
citi^o pficit: vt patet de edificio aliq. **Opatio** at dicitur qd
dian laboris annuatim actio: vt ē agricultura: **fm**
qd dicitur **Honor^o.** **Et** ex his effectibz apper altitudo
diuie puidētie nob incōprehēibil z multū lauda-
bilis: **Jo** admiratiue dicit **Quā magnificata sūt**
opa tua dñe. .i. valde magnificata sūt: ita vt ex-
cedat hūanū sensū **Loia in sapia fecisti: imple-**
ta est terra possessiōe tua. .i. hoibz z aialibz q
sē creature tue qz possides **Hoc mare magnū**
scz oceanū mare vbi zcurrūt oēs aq **z spaciōsū**
manibz. **z** aliq puerit h dicendū: spaciōsum na-
uibz. sed vera lra habet: spaciōsum manibz. .i. loc^o in
qzō extēsum mare manet. **Et** dicitur **Lra** q dicitio inqz
hebraica h posita est equoca ad significādū man^o z
loca. **Un** fm alios exponit sic q hoc mare magnū
est z spaciōsum manibz. .i. nauigantiuz: qz in eo pfit
sūt nauigare mlti: z p diuersa loca meare. **Inde** etiā
mare dicitur a meādo vel meare **Illic reptilia qz n̄**
est nūerus. .i. innūerabiliū indiuiduoz z specie-
rū pisciū multoz q nō pōt hō numerare. **Sunt** etiā
ibi **Anialia pusilla.** .i. pisculi parui **Cum ma-**
gnis vt sunt cete grādia: qz magnitudo est qtu-
or iugez: vt dicitur **Pli.** et alia monstra beluaz qz aliq
picipue maiora mordent alia minora. **Et** tñ p tot p-
icula beluaz z pcellaz **Illic nanes ptransibūt**
scz illefe: z sint onuste: qd est mirabile apd hoies: ex
quo debent dei sapiam laudare. **Item** est etiā illic
scz in mari **Draco iste quē formasti ad illu-**
dendū ei. **Hic** iudei dicunt plura ficticia z erro-
nea: vt refert **Lz.** z **Honor^o.** .i. q de^o in mari fecerit
magnū draconē q z leuiathan dicitur: et cete. quē dicitur
factū ad ludendū: qz inqunt de^o ludit in eo qlibet
die cert^o hois: sic q qñ recedit mare vlt se exēdit zc.
tunc aiunt draco vertit. **Hec** z plura narrant de h
q ptransēo tanqz erronea z fallissīma figmēta. **Sz**
veraci^o fm doctozes p draconē intelligit cete gran-
de quē deuorat alios pisces. **Nam** z **Ben.** .i. vbi apd
nos dicitur **Creauit deus cete grādia.** **In** hebreo ha-
bet: dracones magnos. **Iste** g draco: .i. cete: sic pis-
cis maxim^o in mari z fortissimus. et etiā dicitur leui-
athan in hebreo z in trāslatione **Hieronymi.** quia
p eum designat diabolus: vt patet **Job. xl.** **Est** etiā
eius magnitudo euidenter excedēs magnitudinez
alioz anialuz terrestrū z marinoz. n̄bilo minus

faciliter illudat z occidit. **Propter** qd subdit: quem
formasti ad illudendū ei. **Ubi** nō est intelligendū
q ly ad. teneat causaliter. s. q ad hunc finem sic fa-
ctus vt illudat. sed tenet cōsecutiue. quia ad ei^o con-
ditionē sequit illusio ista. vics q exq fact^o est a deo i
corpore tā magno: sequit q necessaria sit ei cibario
scz magna ex alijs piscibz maris quos deuorat. ppe
quod pisces cetū videntes: ex instinctu naturali fu-
giūt versus ripam vbi cetus natate nō potest pper
aque paruitatē. et deo cetus eos in seqns impingit
ad terram se z ibi a piscatoribz occidit: quia ibi nō
potest se mouere. et sic illusio sua spe frustra. **Hic**
etiā **Honor^o** q dū multitudinē pisciū ore apto
deglutat: per aptam eius bzanciam excurt: z sic de-
uoratorū illudat. **Hec** at intelligunt prietates
demonis fm **Lz.** **Nam** cum dicitur draco iste: singulari-
ter demonstrādo p magnitudine illi^o piscis pte ois
bus animātibz: intelligit q ptas demonis excedit
oem potestatē corpalem **Job. xij.** **Non** est ptas que
compe^o ei p illusionē. **Cū** dicitur: quē formasti ad illudē-
dum sibi: designat in figura q de ipse voluit illude-
re demonē sicut cetū. qz demō putās posse deuoraz
re anias q sunt mēbra christi: illusio est z fraudat^o
qñ voluit deuorare chri^o aiām in cruce z suoz disci-
puloz in psecutiōe tpali cōtra chri^o cōcitata p de-
monē: eoq nō habuit intentū. sed impetit se in ter-
rā. .i. in chri^o hūanitatē: cui^o corpus fuit terrenum d
egine sumptū. **Et** aias qz deglutire voluit amiserit.
et ipse ligat^o est in ptate sua ac occisus: qz nō pōt no-
cere nisi volenti: z occisus est iā. et etiā qz in iudicio
eterne morti deputādus: sic deputat^o morti dicitur fili^o
mortis. **Oia a te expectant vt des illis escā**
in tpe. **Hic** incipit vsus in hebreo z in trāslatione
Hiero. vbi psalmista loquit de pmissione diuina. cir-
ca pdicta oia inqz. .i. viuētia tam in terra qz in aqz:
vics bestie in terris: ac reptilia z aialia pusilla z ma-
gna pisciū in aqz. z etiā ipse draco quē formasti ad
illudendū ei: z p pns etiā alia q vlt de piscibz viuūt
vel de roze celestī. **Oia** inqz a te expectat. s. p apper-
titū naturalē z sensitiuū tendēdo ad id qd est a deo
circa ipa ordinatū. vics vt des illis escā in tpe. s. cer-
to. **Nam** fm phm **Opus** nature est op^o intelligētie
Et sic patet. **Dante te illis.** .i. viuētibz escā cō-
ueniētē **colligent.** .i. aliqñ non ad horā tm: sed
etiā p futuro: sicut formice colligūt grana in estate
vnde viuant in hyeme **Lapiente te manū tuā.**
scz ad dandū effectū bonitatis tue **Loia implebū-**
tur bonitate. id est. bono cōueniēti sue nature.
Auertente autē te faciē. .i. denegādo pdictum
effectū bonitatis tue **Lurabūtur.** .i. ex defectu
nutrimenti **laueres spm eoz.** .i. vitam **z de-**
ficient. .i. moriendo: z sic deficient a vita pnti **Et**
in puluerē suū reuertentur. .i. terrenā mate-
riā vñ fuerunt formata q p maiori pte est terra. **Et**
pisces facti sūt de aq sifr z aues zc. **Seqt.** **Omito-**
te. .i. emittes: sic habet in hebreo z in trāslatione
Hiero. **Lpm tuū.** .i. tue voluntatis effectum **Lz**

creabuntur. i. de nouo formabunt eadez in spē/ cie fm cursum nature. z aliqñ eadē in nūero p mira/ culū: pūc erit in futura resurrectione z in alijs opibz miraculosis in hac vita. patet de Lazaro resuscita/ to: z in aliqz resurrectione oculoꝝ vel manūū ampu/ taraz. in qbz miraculis oñdit p̄as dei. **z renoua/ bis facie terre.** sicut patet in estate q̄ terra reuo/ uat herbis: floribz: z fructibz quibz puata fuerat in hyeme. **Sit gloria dñi in seculū.** hoc est: laus et honor impēdat deo in eternū in suis creaturz. **Le/ tabitur dñs in opibz suis.** quia ad gl̄iam suā ordinata sunt oia opa ei: vt scribit̄. **Prover. xvj.** et in hoc letari facit electos z angelos sc̄os ip̄e qz letari d̄ inqñtū hoc sibi placet. **Qui respicit ter/ ram z facit eam tremere.** hoc est: qñ vult mo/ uer terrā miraculose pro signo. sicut patz qñ dñs in cruce mortu⁹ ē: z etiā qñ resurrexit: z alio. **Al q̄ ocu/ lo pietatis respicit terrā. uoitem terrenū: z facit tre/ mere p̄ mortū pnie. q̄ tangit mōtes.** i. tactu ful/ guris qd̄ frequē cadit in montibz alcis. **z fumū/ gant.** qz ignis fulguris magis fumigat q̄ inflam/ mer. **Uel q̄ tangit montes descēdēdo qñqz miracu/ lose: z fumigat.** vt patz in mōtibz sinai q̄ fumigauē runt in darioe legi: z in mōte thabor: z in monte al/ uerne qñ dedit stigmata br̄o Fr̄acisco. **De q̄ canit̄: Uerter mōtis inflam̄at vicinis cernētibz zc.** Mul/ ti etiā mōtes flāma z fumū efflant: sicut patet de mōte ethna. et hoc dei ordinatioe: vt boies p̄territi a p̄cis resistant. Ideoqz spūalr de⁹ mōtes tāgit qñ supbos z potentes flagellat. et tūc fumigat lachry/ mosa cōpunctione pnie. **Et qñ hęc oia p̄dicta idēz co sunt inducta vt de⁹ laudet z honoret ab hoibz p suis opibz.** Propterea psalmista i p̄sona ecclie sub/ dit (bis inspect) **Cantabo dño in vita mea.** id est q̄d̄iu viuam h̄: z tandē in futura p̄tia. **Psalm lam deo meo q̄d̄iu sum.** i. i esse sempit̄ne im/ mortalitatis. **Et oro vt vicz Locundū.** i. i. h̄i pla/ cūū. **Sit ei eloquium meum.** i. i. vox laudis mee. **Lego vō delectabor in dño.** i. i. in consolatiōibz diuinis nō i terrenis. **Deficiāt petōres a ter/ ra z iniqua vt nō sint.** hoc est: deficiāt penitē/ do a terra. i. a terrenis desiderijs respiscendo. ita vt nō sint decetero iniqui vt petōres: sed iusti. **Q̄ si obsti/ nari fuerint deficiēt in futuro p̄ mortē culpe z gehē/ ne: ita vt non sint in esse vite gratie vel glorie: sed in eterna morte zc.** Pro p̄dictis aut̄ omnibz benedic/ anima mea dño. et sic terminat canticū sicut incepit ipm: quod frequēter fit in cantilems. Per h̄ etiā docemur in mysterio q̄ homo in p̄nti debet icipere laudem dei z vsqz ad finem vite in ea p̄suerare: ac rādē in celo p̄tinuare sine fine. **Sed q̄re iste psal/ mus de spūsc̄o canit̄ in Pentec̄: Rñdet fm dñs nouū: qz ecclia p̄ spūsc̄m in fructibz renouatur. et in resurrectione p̄ eundē viuificat̄ per quē etiā creata sunt oia.** Nam spūsc̄ dñi ornauit celos. et spūsc̄ dñi ferebat̄ sup aquas qui emissus est in die Penteco/ stes super apostolos visibiliter. Ideoqz de eo ca/

nitur qd̄ in hoc psal. habet. vicz. **Emitte spiritū tu/ um z creabuntur zc.**

Notandū ergo est pro

mystico intellectu hui⁹ psal. fm **Hono. iū.** z etiam **Aug.** ex quo iste liber psalmoz. est totus spūalis z spūaliter p̄ similitudines loquit̄: est clarū q̄ sicut de⁹ est laudand⁹ in creaturis suis vt patet in b. psal. sic z p̄maxime laudand⁹ est in operibus humane recreationis z saluationis p̄ ch̄m. Ideoqz breuē mysteria hui⁹ psal. aperiendo exponit̄ spūaliter vel mystice sic **Benedic anima mea dño sc̄z iesu ch̄zo a quo es redēpta.** Tu dñs e deus magnificat⁹ es sc̄z p̄ totū mundū apud fideles magnus deus p̄dicaris. **Nam p̄fessionē laudis z decorē ecclie quā decoras/ sti virtutibz induisti qñ p̄ciosam vestē dñi in ecclia sc̄ra. tue imitationis fructes relucēt in qua tu ha/ bitas.** Amicus lumine gl̄iose resurrectionis. **Ex/ tendens celū. i. fidem ecclie q̄ ideo celū vocat̄ quia multa arcana celestia in ea celantur. quā ch̄rist⁹ ex/ tendit p̄ totum orbem dilatando. sicut pellē in quicū/ centozū militantiū p̄tra hostes. qui regis aquis. i. donis gratiarū spūsc̄i sancti que dicuntur aque viue Joan. vij. supiora eius. i. ap̄os qui fuerūt eminē/ tiores in ecclia. Qui ponis nubes ascensum tuū. qz ascendentes ch̄ristū nubes suscepit. Qui ambulat sup pennas ventoz. qz veloci⁹ currit verbū tuū ad corda penetrāda. qz venti rērationū. Qui facis an/ gelos tuos spūsc̄i. i. prompte p̄curando hoim salu/ tes. z ignē vrensē. i. sc̄z p̄ charitatē ardorē. q̄ fundast̄ terrā. i. eccliam in certis p̄stituta sup stabilitatē sc̄z fidei a q̄ nō inclināt qz i eternū nō cadet. **Abyssus. i. p̄funditas sc̄arū sc̄pturaz amict⁹. i. ornat⁹ eius sup mōtes. i. sublimes p̄dicatores fidei stabūt. i. durabūt aque tribulationū mōi z p̄secutionū. sed q̄d̄iu. Nā ab icrepa. t. fugiēt. s. qz multi p̄li p̄sequē res fidē p̄ verba dei p̄dicata sunt p̄uersi qui a voce tonitruū tui formidabunt. h̄ est: a sinā iudicij tui q̄. i. sp̄des malos. Ascendūt mōtes. i. supbiendo. h̄ est alii p̄ncipes q̄ hūiliati ad suscipiendū fidē ch̄zi des/ cendūt tāqz campi florētes in fructibz in locū quē fūdast̄. i. i ecclie vnionē. Nā terminū posuisti ma/ ri. i. amare p̄secutiōi eozū dē p̄ eccliam pus p̄citare quē n̄ trāsgredit̄. qz nō pl⁹ poterūt nocere nisi p̄trū tu p̄mittē. Neqz p̄uertēt opite terrā. i. eccliam tot/ talit̄ sumergere destruēdo eā. Qui emittit̄ fōtes. i. sapētie z gratie in cōuallibz. i. hūilibz. z tunc inter/ mediū mōtiū. i. in cōi p̄cordia ap̄loꝝ p̄p̄az ac ali/ orū sc̄roꝝ fluēt aque doctrine vitatis fidei z morū ac gratie. ex quibz potabūt om̄es bestie agri. i. gen/ tiles bestialiter viuentes expectabūt onagri in stri. i. p̄ncipes idolatre sitientes audire verbū dei. **Ad/ iudā ferins nunc mente indurati expectabūt. De/ liam z Enoch p̄dicatores futuros d̄ ch̄risto. Sup/ ea volucres celi id est. spūsc̄ales viri qui in alta p̄ p̄tēplationē volant. Habitabūt. i. sup fontes dñe sapientie vel doctrine de medio petrarū. petra autē******

Psalmus. CIII.

erat chris fm apm. z sic de medio petraz. i. de fora
minibz vulnez chri eructado melliflua vba diuina
dabunt voces pdicatoris z diuine laudis. Rigas mo
tes. i. aplicos viros de supioribz. i. d. ppheticz z cele
stibz reuelatiobz suis. De fructu opoz tuoz facias
bit terra. i. ecclia bonis opibz futuru replebit. pdu
ces fenu z herbā futuri hoim. i. coueniētia alimē
ta sibi diuini simplicibz q sunt qsi iumēta. z hoibz
maioribz. illi i historia sctis in intellectu alto. Ut es
ducas panē d fra z vinū zc. Hoc est: vt oñdas per
scpturas q: tu dedisti eis vere corp^o ruz sanguinē
sub specie panis z vini i eucharistia. Et ad hūc sen
suz canit ecclia hūc psūm in officio corpis chri. Ut
exbilarer facie i oleo. i. mēte in oleo baptisimi z pfirm
matiois vl in donis vnciois spūscrl. z sic pās eu
charistie digne sup^o cor hois. i. aiaz pfirmat i fide
z pfrutibz. Nā z i chri fide saturabū i spūalibz bo
nis repleti. ligna cāpi. i. iudi. s. i fide chri hūiliati. z
cedri libāi. i. altiores pncipes q s plātauit de^o. i. in
ecclia cā di data p baptisimū. Nā libanū cādidatio
iterprat. Nā passeres nidificabū. i. religi osi z pte
platiū mēte volātes ad alta celestia sustētabū ab
ill^o pncipibz z diuitibz sic nid^o sustētat in ramis ar
boz. Itē herodij. i. potētū z diuitū rapaciū sic her
rodi^o est auis rapax q etiā sūt duces tāq illustres
hoim. hoz dom^o est i cedris. s. q: frena ptenētes ele
uāt ad celestia q z alijs tāq duces pber exēplū bo
nū. Mōtes excelsi s est: excelsē fūtes maioz san
ctoz ceruis. i. fugiētibz scim erūt p refugio spūali
vt puocent ad imitādū eos. petra. i. chri vita erit. p
refugio erinacijs. i. spinas austere vite z pnie eligē
tibz. qz fm hē. si passio chri ad mēziā reducit nil
tā duz qd nō e q aio toleret. Fecit lunā i tpa. i. brāz
pignē mariā q p lunā figurat in scptur: pstituit ad
imitādū z iuocādū i tpbz z casibz varijs tāq ma
trē mie. vt docer Bern. Sol coquū occasuz suū. i.
chris sol iusticie recogscere fec mortē suā. oibz i exē
plū imitāde scritat^o vsqz ad occasū mortē z marcy
rij. Nā z posuisti tenebras. i. i grāciez cecitatz iudeo
rū ac ifidelū p demerit^o suoz pctōz z fctā est nox
erroz i oibz ifidelibz in q p rāsibūc oēs bestie. i. d.
mōes tētantes in occult^o tāq in siluis obscur^o. Et
carul^o leonū. i. filij pseqntū demonū rugientes pre
fenuciat q rētes escā. i. aiām quā deuozēt. Sed post
qz ort^o fuerit sol. i. chri grā et fides fugant z exibit
hō redemp^o p chm ad bñ opandū vsqz ad vespe
rā mortē sue pscuerando. q magnificata sūt gopa
tua dñe iesu zc. qz iplera est terra. s. p totū orbē pos
sessione tua. i. fide ecclie tue p quā possides hoies i
grā. Sed z hoc mare magnū. i. mund^o iste spacio
sus i q sūt reptilia. i. demōes innūcrabiles q reptūt
in corda hoim p tētationes. z anialia pusillaz ma
gna. i. diuersa genera inimicoz. z tamen inter bec
picula nates q sūt de lignis. i. significāt hoies in
nitētes ligno crucē chri. q p rāsibūc illesi. Nō etiā ē
draco magn^o. i. pnceps oim demonū q p tuā passi
onē illūsus non poterit homibz nocere qz vult

vt de h s. dictū est i expositioe psalmi. Digate expe
ctat vt des. i. pmittas dari p demerit^o hoim exigen
tibz ill^o escā. i. aiām aliquā deuozā dū: dārete. i. p
mittēre iusto iudicio: colligent. s. aiaz in infernum
Letera q sequunt^o satis clara sūt: z clare intelli pnt
ex oibz pscptis expositiōibz.

Psalmus. ciiij.

Confitemini domi

no z inuocate zc. In h psalmo ppha inuit^o
rat nos ad laudandū deū. Nā z iste psal.
est pm^o inf eos q dicunt alleluia: qz ei^o titulus ē
alla. qd in hebreo fm 2y. nō est vna dicitio s; due. qz
allelu: ē vbiū impatiū modi fcas laudare. z ia: fcas
deū: tenet h in accusatiuo casu. Mōi autē psalmi
alleluia: fm Honor. dicunt^o ee. p. i. coro: q oēs in
pncipio hūc alla qsi p titlo. sed q sine p rāsio: qz pa
rū edificat. Hoc m nota q vbi ponit sp ē inuicatio
ad laudandū deū. In h aut psal. inuitamur ad dei
laudē ex bñficijs ppo ist^o collar^o qb iroduxit eos
in terrā pmissiois. Cui^o in figura dat nob exēplū q
deū laudare debemus de h q sic illis dedit terrā. p
missam: ita fidelibz dabit indubitan^o pmissam vitā
eternā in celis zc. Proinde exhortādo psalmista dē
Confitemi dño. i. p fessioe laudis. p bñficijs ob
ter^o ab eo. z iuocate nomē ei^o. i. s. p obtinendis.
qz gtrudo de pterit^o bñficijs est opria dispositio p
alijs ipetrādis. annūciatē iter gētes opa ei^o. i.
bonitatz declaratiua. Carate ei. i. ore. z psallite
ei. i. corde z ope. Narrate oia mirabilia ei^o. i. s.
vob nota: vel aliq de oibz. qz oia nō pnt narrari par
ticularit^o laudamini in noie scō eius. i. i. fa
ctre opa bona ad nois ei^o glām ex qb laudē in vo
bis de^o z vos in deo. Letetur cor querentium
dñm. i. in spe inuētiōis in pta. Sic em q rēs alijs
qd hz materiā leticie qū ē cert^o de illi^o inuēdo: sic qz
rētes dñm letari hnt. qz inueniūt infallibilē q rēdo
fidelr: fm illud Matt. viij. Dis q qrit inuenit zc.
Ideo subdit Querite dñm z cōfirmamini. i.
id est sicut certi in fide z spe de inuētiōe. qrite faciē
ei^o sp. i. i. coro tpe vite qrite vt videre possit in celo
faciē ei^o in eternū. Memētote mirabiliū ei^o q
fecit pdigia z iudicia oris ei^o. i. mirabilia. s. q
fecit educēdo filios israel de Egipto. Prodigia qsi
pcul a digito dicta sunt. qz eoz causa ē occulta: z sē
in lōgo post tpe stendoz figure: q implete sūt p chri
stū in credentibz iudicia oris. i. pcepta ore suo data
q iudicauit impleri Semen abraā serui eius. i.
id est vos q estis seme abraē serui dei: debetis ista
memozari: qz debet^o imitari fidem abraē q alijs ad
idolatriā declinantibz tpe. Nēroth p fessus est se so
li deo seruire. filij iacob. i. i. vos qui estis filij Ja
cob p imitatioem fidei z morū luctando contra vi
cia. electi eius. Hoc dicit: quia Jacob cū adhuc
esset in vtero matris fuit electus ad deo Roman.

Et ne patet qd filij Abrae z Jacob eent soli iudei q
descenderunt ab eis fm carne sed sunt eoru filij spua/
les oes etia fideles imitantes eoz fide p totu orbem
diffusi. Ideo sequit **Ipsē dñs de⁹ nr̄ in vniuer**
sa terra iudicia ei⁹ qz vbiqz bz prare iudicadi
malos ad pena: z bonos ad pma. Et qz p totu mū
dū sūt fideles imitantes fidē Abrae z israel qbz iudi
cia dei sunt manifestata i mysterio chri. **Demoz**
fuit in seculū testi sui .i. pmissi vel patti in et
nū duraturi: q pmissi in chrio hereditate eternā si/
delibz **Verbi qd mandauit in mille genera**
tiones .i. xbi fidei vel euagelij qd mādauit oibz
gnatiōibz. **Uñ hic nūer⁹** dēterminat⁹ .s. mille ponit
p indicimatio. **Qd disposuit ad abraā** .i. **Ben.**
xxij. **Bndicent in semie tuo** .i. i chrio oes geres **z in**
ramēti sui ad isaac .i. qñ dixit Abrae **Ben. xxj.**
In isaac vocabit tibi semen vt ex eo nascat⁹ christ⁹.
Et statuit illud .i. restamētū: vel xbu dñi **Li**
acob in pceptū .i. inuigēdo sibi culcū vni⁹ veri di
qñ dixit **Ben. xxvij.** **Ego sū dñs de⁹** pils cui Abraā
er de⁹ isaac. q. d. **De solū deū** debes colere: quē col
luit abraā z isaac: eoq de semie ei⁹ erat chris nascitu
rus **z israel in testm̄ eternū** **Isrl** idē est qd
iacob: q antitate vocat⁹ est iacob: sed postea vocat⁹
est israel qñ ab angelo cū q lucrabat⁹ fuit bndictus.
Aui pmissit de⁹ terrā pmissiōis testando: q eñe vite
pmissiōne significabat. idē dē: i testm̄ eñnū **Dicēs:**
tibi dabo terram chanaan | parz **Ben. xxvij.**
[funiculū hereditatis vestre] | hoc dē: eoq il/
la terra pmissiōis forte erat diuidēda i hereditates
filiōz isrl tpe Josue. **Cū essent nūero breui** |
scz isti qbz erat pmissio facta: ita qz erant **[paucis]**
simi .i. abraā: isaac: z iacob qz merito pmittebat⁹
Et cū h erant **z incole ei⁹** .i. illi terre aduene: nō
ciues. sed vt errantē ibi bitabāt. **Et ptransierūt**
de gente in gentē z de regno ad populū al
terz | **Abraā** exiuit de terra chaldeoz in **Syri**
am **Ben. xj.** **Iude** in terrā chanaan. z inde in egyptū
zē. **Silr Isaac** d terra chanaan exiuit z pegrinat⁹
fuit in gerar **Ben. xxvj.** **Et Jacob** cū familia sua d
terra chanaan trāsuiuit in egyptū **Ben. xlvj.** **Non**
reliqt hoīem nocere eis .i. nō pmissit aliquem
eis norabile nocumētū inferre: vt patet de Laban
psequēte iacob quē dñs prohibuit ne ei malū faceret
Ben. xxxj. zē. **Et in defectis bitatōibz** sychem: terroz
dei inuasit oēs p circuitū ciuitat. z nō sūt autē pseq
Jacob **Ben. xxxv.** **z corripuit p eis reges** .i. s.
pharaonē regē egypti q abstulerat Abrae **Sarā**. et
Abimelech q abstulerat Isaac **Rebecā** zē. **No**
lite tāgere christos meos: z in pphetis me
is nolite malignari .i. maligne agere. Et b di/
xit psalmista qñ de⁹ dixerit corripēdo pdictos rey
ges. **[Sed quō isti. s. abraā: isaac: z iacob dīcunt**
chri. i. vncti ipsi⁹ dei **Nota** fm **Lxx.** q n dñr christi
idē vncti ab vnctōe corpali. qz vnctio corpā regū z
pārtificū fuit pno ordiata a deo tpe moysi. idē dñr
chri. i. vncti: nō ab vnctōe corpali: sed spūali: q est p

gram dei. **Et qz vncterat eos de⁹ spū pphetic: ppter**
qd etiā dicunt h pphē **Nā** qz **Abraā** ppha fuerit p
Ben. xv. **Silr Isaac** ppheticē pdixit vctura iacob
z semī ei⁹ **Ben. xxvij.** **Et silr Jacob** futura pdixit i
nouissimis tpbz. **Ben. xlij.** **Uñ etiā** fz honor⁹ **Isrl**
dicunt chri. i. vncti ipsius dei. qz in chri credēbant
ex eis nascitūz. z sic erāt mēbra chri vncti oleo iuis/
sibili. **Et qz figurabāt** chriianos q sunt vncti dei.
in **Bapmo** z **Cōfirmatione** q imitant fidem illoz
pīarchaz. quos de⁹ nō pmitit tangere nocumētō
tentatiōis z psecutiōis nisi qntū expedit elect⁹ suis
ad salutē. **Et vocauit famē sup terrā** .i. ius
sic ppter pctā ppli vt esset famēs seprē annoz. **Ben.**
xlvj. **Et omē firmamētū panis** p̄triuuit. **Idē**
nutrimētū vl sustētamētū p magna pre p̄triuuit p
sterilitatē imissioez: ppter qd coacti sūt intrare **Egy**
p̄tū. **Uisit ante eos** .i. filios **Jacob**: vt descen
deret in **Egyptū** **[virū]** .i. **Joseph**. q dē vir: a forte
bonitatē z iusticie. Et quō pmissit eū: subdit **[In ser**
uū venūdat⁹ est ioseph] .i. a fratribz. qd de⁹ p
missit ad eliciēdū exinde meli⁹. q bene vti nial opī
bus hoīm. sicut vult zē. **Humiliauerūt in cō**
pedibz pedes eius | qz ad falsam accusatiōem
dne sue fuit p **Egyptios** in carcere religat⁹ **[ferz**
p̄transijt anīam eius] | qz ex cōpedibz ferreis z
ex infamia ac mortis timore fuit afflictus nō solū
in corpē: sed etiā in mente: qz nō ceciderit a fruy
te patiēte **[Donec veniret verbū ei⁹]** .i. inter/
p̄ratio somnij **Pharaonis**. q fuit verbū **Joseph** tā
qz dīcētis. z dei: tanqz inspirātis. **Exloquū dñt**
inflāmauit eum .i. ad pdicēdū futura ex rez
uelatione dei **[misit rex]** .i. **Pharao** **[et soluit**
eū] a carcere **[princeps]** ipse **[p̄ploz]** **[vi delz**
Egyptioz] **[z dimisit eū]** .i. ex toro liberū **Insup**
Constituit eū dñm domus sue] .i. aule z fa
milie regie **[et principē ois possēsiōis sue]**
.i. totius regni **Egypti.** **Et erudiret pncipes**
eius | scz. de dīnis. qz nō bebant sciam nisi humani
nitus ad q sitā p exercitiū studij qd pmo viguit in
terra **Egypti**. vt hē. j. **Heraph.** qz ibi primo sacerz
dotes. s. in **Egypto** p̄bie vacare pcessi sunt. **Et suby**
dit **[sicut semetiōm]** .i. regē erudiret d dīnis z
de stōru regni bñ gubernādo **[z senes ei⁹ pru**
dētā doceret] .i. sacerdores et alios rectozes q
seniores ppli vocāt docēdo de dīnis z de prudētia
interp̄randi ac de agibilibz hūanis. **Et intrauit**
isrl in egyptū] .i. cum filijs z familia ad māda/
tū ioseph. vt possēt ibi vīnere tpe famis **[z iacob**
accola fuit] **Accola** dē q aliūde veniēs alienā ter
rā colit. z sic fuit iacob **[in terra cham]** .i. in egypto.
q sic noiat fz **Lxx.** eo qz **esraim** a quo denoiata ē
egypt⁹: fuit fili⁹ **cham**. filij **Noe**. q chā pus bitauit
terrā egypti. vtz **Ben. x.** **Et auxit]** .i. dō **[pplm**
sū] .i. filios isrl. q dē: p̄ls dei qz eū colebat. alijs
ad idolatriā declinātibz **[vehemēter]** .i. vald. qz
excreuerūt vsqz ad sexcentā familia pugnatōz zē. **Et**
firmavit eum super inimicos eius] .i. qz

Psalmus. CIII.

repe **M**oyſi inuitis egyptijs: eduxit eos. et multis mo-
dis afflixit egyptios ppter eos. **C**onuertit. id eſt:
conuerti pmiſit iuſto iudicio. **C**or eoz. i. egyptio-
rū. vt odirent populū eius. pſecondo. **E**t do-
lūm facerent in ſeruos eius. i. in filios iſrael
eos ſtudioſe opprimendo. **Viſit moyſen ſeruos
ſuū.** i. ad liberandū eos. **A**aaron quem elegit
ipm. i. ad aſſociandū moyſi vt p eo loqueret mul-
titudinē fm q dicit **Exo. iij.** **P**oſuit in eis verba
ſignoz z **pdigioz** ſuoz. i. ſ. qbus miraculoſe
flagellauit p moyſen z aaron ipſaz terram egypti vt
dimitteret iſrael. **E**t hoc eſt qd ſubditur. **I**n terra
cham. i. egypti: vt ſupra dictum eſt. **Viſit tene-
bras** z **obſcurauit eos.** i. ita q frater n̄ vidit fra-
trem: nec ſe d loco mouit. **Exo. x.** **E**t nō exacerba-
uit ſermones ſuos. i. ſed ſupple dulcorauit. **Q**u-
cū **Pharao** pmittebat p̄niam: de⁹ remittebat pla-
gam. **C**onuertit aq̄s eoz in ſanguinē z occi-
dit piſces eoz. **parz Exo. viij.** **E**t dedit terra
eoz ranas in penetrabilibz regum ipſoz. i. i.
pncipū cubilibz: z a fortiori in domibz vlt rugurij
alioz paupez zc. **D**ixit z venit. i. voluit vel p̄-
cepit z ſtatim impletū eſt vt venerit. **C**ynomia. i.
muſca canina. **E**t p hoc intelligit comprehendit omne
gen⁹ muſcaz. **N**am dicit cynos vno modo. i. canis. vlt
alio modo dicit **Cynomia** q̄ſi coenomonia. i. omnimo-
da muſca: vt ait **Donozi⁹.** **E**t cyniſes in oibus
finibus eoz. **I**te due plage parent **Exo. viij.**
Poſuit pluuias eoz grandinē ignem co-
burentē in terra ipſoz. **N**am grandis z ignis
id eſt fulmina ignita mixta pariter ferebant **Exo. ix.**
Et percussit vineas eoz z ficulneas eorum
et cōtriuuit lignū finū eoz. i. arbores fructu-
oſas: p grandinē pdictā. **D**ixit z venit locuſta
z bruchus cui⁹ non erat numer⁹. **E**t comē-
dit omne fenum in terra eoz: et comedit
omne fructum terre eoz. **H**ec parent **Exo. x.**
Et percussit omne primogenitum in terra
eoz. i. ſtam hoim q̄ iumentoz que de⁹ p angeluz
occidit: **Exo. xij.** **P**rimittas omnis laboris ei⁹
ozū. i. omnū frugū z ſeminū in q̄bz laborauerūt.
Et eduxit eos cum argento z auro. **Q**uia d
mandato dñi acceperunt mutuo a vicinis vaſa ar-
gentea z aurea. z ſic ſpoliauerūt egyptiū **Exo. xij.** q̄a
tenebant eiſdē egyptiū p ſeruitute ſatiffacere. **E**t nō
erat in tribubz eoz infirmus. **Q**d deus fe-
cerat miraculoſe: vt omnes ſimul abſqz impedimē-
to poſſent egredi ex egypto. **L**etata eſt egyptus
in pfectione eoz: quia incubuit timor eo-
rū ſup eos. **N**am ex hoc q oēs p̄mogeniti in omni
domo erant ſubito mortui: timebāt omnes alij ſiſt
mori ſi filios iſrael amplius in terra morarent. **E**t
ſic letati ſunt de eoz exitu. **U**t hoc dicit: quia poſt ſu-
merſionē egyptioz in mari letata eſt egyptus. hoc
eſt: illi q remaſerūt in egypto. quia timor eoz icu-
buit ſup ipſos ne redirent iudei et omnes reliquias
egyptioz pſumerēt. **P**roinde letati ſunt in pfectōe

eoz p deſertū. **E**xpādit nubē in pfectiones
eoz. i. ſ. ptra ſolis ardore vel eſtū **z ignē.** i. coſ-
lumnā ignis. **U**t luceret eis p noctē. **parz Exo.
xij.** **P**etierūt z venit corurnix. **ſc**z mixta in
eſcā eiſ. **z** pane celi ſaturauit eos. i. māna d
celo deſcendente. **Exo. xvj.** **O**irupit petrā z flu-
xerūt aque. **parz Exo. xvij.** **L**abierūt in ſicco. **ſc**z
in deſerto. qd fuit ſiccū aquis carentibz. **Flu-
mina.** i. fluēta larga abūdauerūt que abierūt de
loco ad locū p deſertū fluētia p filioz iſrl ſuſtenta-
tione. **E**t vt dicit fm **Donozi⁹:** p totā eremū vſqz
ad terraz pmiſſionis ſequendo filios iſrl ibant cū
eis. **J**uxta illud dictū ap̄t. **S**ibebant autē de ſpiri-
tali: pſequēte. i. comitāte eos petra. i. aqua de petra
pducta. **Q**m memor fuit vbi ſc̄i ſui qd ha-
buit ad **Abraā** puerū ſuū. **q. d.** **I**ta bñficia
nō fuerūt collata illi p̄lo ppter merita ſua cū eſſet
rebellis z murmurās ptra deum: ſed ppter merita
Abrae cui verbo ſuo ſancto repromiſit q liberaret
iſrl: in figura q p ch̄m liberaret p̄ls om̄ fidelū
de captiuitate diabolica qua detinebat rāq̄ in ſer-
uitute egyptiaca. i. vicioz ludioz z ſordidoz. **D**ic-
tū autē abraam puerū ſuū q: erat purus ab idolatria
z alijs vicijs. ſicut pueri dicunt a puritate. z erat p
om̄ia obediens deo. **E**t eduxit p̄lm ſuū in
exultatione: z electos ſuos in leticia zc. **I**
Hoc dicit de ducatu **J**oſue poſt mortē moyſi. qm
dñs ſub ducatu **J**oſue eduxit de deſerto p̄lm iſrl
z ipſos electos ſuos. i. filios iſrael in ducatu in ter-
ram pmiſſionis in exultatione. qz multū fuit gau-
dius p̄ls qm iordanis in ſuo tranſitu fuit deſiccatus.
Joſue. iij. z in leticia p victoria ſup hoſtes habita.
Et dedit illis regiones gentiū. i. iſtorā ter-
ram pmiſſionis in q plime gētes habitabant. **z** las-
bores p̄loz poſſederūt. **H**oc eſt: ciuitates
poſſeſſiones z alia bona. q̄s vel que p̄li laboribz ad-
q̄ſierāt vel edificauerāt zc. **U**t cuſtodiat iuſti-
ficationes eius. i. mādata q iuſtificant hoies
obſeruātes ea. **z** legē eius requirāt. **ſc**z ad in-
telligendū ei⁹ myſteria z iplendū. **S**ciendū tñ eſt
q h̄ nō erat pncipale p̄miū q: p̄miū pncipale eſt qd
meli⁹ meritoz ope. **S**pus autē ſc̄utis eſt ſimplr
meli⁹ q̄s q̄cūqz poſſeſſio trena vel tpal ppter qd nō
pōt eſſe p̄miū ſc̄utis pncipale. ſed p̄miſſa poſſeſſio
celeſtis patrie que p terrā pmiſſionis fuit figurata
erat p̄miū pncipale zc. **H**ec **Zyra.**

Pro huius psalmi al

legoria **N**otandū q ſpūſſc̄iſ horat fideles eccle-
ſie filios ad laudandū deū z querendū faciē ei⁹ vi-
dere in eternū. ad qd diſponit mēoria bñficioz dei
z iudicioz. i. mādatoz q iudicat ſuari in euāgelio
Et vocat fideles. ſemē abrae z iacob vt tactū eſt in
expoſitiōe psalmi p̄miſſa. z ſic narrat beneficia dei
chriſtianiſ exhibita in figura beneficiorum que ex-
hibuit filijs iſrael: cū dicit **memor fuit.** i. ſ. deus
Teſtamenti ſui. zc. hoc eſt. de incarnatiōe ch̄i.

qđ pmissit Abrahā z Isrl' vob implevit mitterēdo chri-
 stū in carne vt p ebim beat' vitā eternā repromissā
 in figura terre pmissiois. dices: tibi dabo frā cha-
 naā qđ iterprat' hūilitas. z sic fecit hereditatē cele-
 ste qđ p hūilitatē adquiret' funiculū in qđ heredi-
 tar' vze qz dabit' vnicuiqz fm mēsurā suoz meri-
 toz. **Lū** esset nūero breui' z pauci i pmitiua ecclia
 fideles. z i cole. tāqz pegrini. qz nō habem' b ma-
 nētē ciuitatē. vt ait Apłs. **Et** prāsierūt in qđ de
 gēte in gentē. zc. s. discurredo de vna gentē ad aliā
 cā p dicationis. sic fecerūt discipuli chri. **Nō** reliqz
 hoies nocere eis. s. in spūalibz qz nō pmissit eos se-
 pari etiāp tormenta a charitate chri. z corripuit p
 eis reges. s. p miracła qđ fiebāt in noie chri. **Noli**
 te tāgere chos meos. **De** b patuit in expositōe cir-
 ca Israhel. **Et** vocauit famē. s. audiedī vbi deie uā-
 gelicū. z oīne firmamētū panis cōtriuū. s. omnē
 doctrinā phoz que firma videbat' apđ mūdanos.
Misit an' eos vtz. s. chm iesū qđ est caput z ex-
 emplū vtrū oim chrianoz. **Et** sic p ioseph venditū
 a fratribz figurat' chris. qđ sic ioseph. xxx. argēteis est
 vedit' dispositōe iudeoz zc. **Hūiliauerūt** in cō-
 pedibz pedes. chri qñ ligauerūt eū. **Ferrū** prāsije
 aiām ei'. s. clauiz lācea vitā ei'. z triss' est vsqz ad
 mortē aia ei' scđā. **Doncē** veniret. s. i. pleret. **Verū**
 bū ei' qđ p dixerat de passiōe morte z resurrectiōe
 sua. **Misit** rex. s. āgeloz. b ē de' p' misit angelū
 qđ reuoluit lapidē a monumēto. z resoluit. s. iuda-
 riū chri ac liteamīa. z dimisit eū. qñ emisit eū d ses-
 pulcro clauso p resurrectiōe gl'iosā. **Cōstituit** eū
 dñm dom'. s. ecclie toti'. **Ut** erudiret pncipes.
 b ē apl'os qđ sūt pncipes ecclie. **Sic** semetipm. s. vt
 p mō suo ipm deū imitē. **Et** senes. s. sacerdotes
 z platos ecclie. **Doceret** prudētiaz. **Et** iacob seu is-
 rael. s. p' s chriān' militās p viciat' vidēs deū p fi-
 dē. **It** rāuit i egyptū. qđ iterprat' tenebre. b ē. in crā-
 uic i tenebras tribulatiōis z psecutiōis mūdane. **Et**
 fuit accola. s. pegrinādo i corpe. in frā chā. qđ i-
 terprat' fures. b ē. i mōdo isto furētī psecutiōibz. **Et**
 de' lauxit p' m' chriānū. **vehemēt** et firmavit. p
 pstantiā in aia. sup inimicos. zc. **Cōuertit**. s. cō-
 uerti pmissit cor mūdanoz. vt odiret. p' z. **Misit**
 moyse z Barōn. p quos figurat' apli. qđ chris mi-
 sit i miracul' z signis faciēdis. **Misit** tenebras.
 s. pmissit fieri cecitatē i iudis. z nō exacerbauit ser-
 mōes suos. qz nō dure s; dulcē pmitterēdo celestia
 mundanos z iudeos reuocare voluit ab errore. **Et**
 puerit aqs eoz. s. sapiētā z doctrinā obstinato-
 rū ifidelū. i sanguinē. s. i. heresim z fidē. qđ est san-
 guis aie. effusio vrpote mozs et'na. **Et** sic. **occidi**
 pmissit pisces eoz. s. aias eoz. qđ tāqz pisces i aqz/
 ita natāt in doctrina puerfa eoz. **Et** dedit frā eoz
 ranas. s. frenoz. hoim corda dederūt ranas loqci-
 tar' phice. nō solū in minoribz sed etiā apđ reges z
 pncipes infideles. patet de Juliano cesare z alijs.
Dixit z venit cynomia. s. caninos mozes pmissit
 deus in illos. vt sunt luxuria z impudicitia zc. **Et**

cynifes. s. doctrina dialectica qđ resonat vt cynifex
 z pūgit vanitatz z erroz. lesiōe i pscia ac mltos a ve-
 ritate fidei puertēdo: i timore supbie eleuat. **Do**
 suit pluias eoz grandinē. s. hereticoz doctrinaz:
 quā ipi fm sensum celestē vel spūalē reputāt esse sic
 z pluiua ex alto orit' z tū grādo est pcuries z pcuri-
 ens aias eoz. et lignē cōburentē. s. incēdiū carnis
 in terra ipoz. s. in terreno corpe. **Nā** solēt hereti-
 ci luxuriā z carnis vicia laxare. **Et** pculsit vineas
 eoz. s. opa vtrū maioz qđ deberent esse fructuosa
 ad salutē. z ficulneas. opa meritoria mīnoza. et tū
 sūt pculsa: qz mortificata p pctm heresis. **Et** sic. **cō-**
triuū iōē lignū. s. i. oē op' bonuz de genere in ipis.
Dixit z venit locusta z bruchus zc. s. i. pmissit in il-
 los innumerabiles corrosos vitaris apte astruētes
 errozes varios: qđ significant' p locustā corrodentes
 virentia apte z celeri'. **Per** bruchū aut' significant'
 occulti detractozes vitar' qđ mlti z inūerabiles sunt
 inter hereticos z ifideles. qñ vt ait phs. **Paru'** er-
 roz in pncipio: maxim' est in fine. et dato vno incō-
 ueniēti sequunt' plā. **Et** comedit oē fenū. s. virozē
 grē z fructū opoz bonoz. psumpsit in eis. **Et** pcul-
 sit omne pmogetū. s. fidē verā: qđ est pncipal' vir-
 tus in hoie qđ in aia gignit primo chis. **Primitias**
 ois laboris. hoc est oēs etiā reliquas vtrū. **Seqz**
 tur de chriānis fidelibz. **Et** eduxit eos. s. fideles ff-
 guratos per filios israhel: liberando ab hmoi errozi-
 bus z malis. cum argēto. s. chesauo meritoz. son-
 nozose p dicationis: sic argētū est sonozosum. z au-
 ro. s. charitatz z paciētie pciōse moztis vel tribula-
 tionis qđ fuit vigēs in pmitiua ecclia. et nō erat i crē-
 bulū eoz infirm'. s. i. dubitās in fide v' hesitās: sed
 oēs erāt firmi in chriō. **Letata** est egypt' in pfectiōe
 eoz. zc. hoc ē: mūdus tot' exemplū scritatis in pfe-
 ctione fidelū: letabat' vt puererent' p miracula vi-
 sa ab eis. qz timor eoz incubuit sup eos. **Primescer-**
tes dei iudicia. et sic puerrebant' z letabant'. **Expā-**
dit nubē in pcedem eoz. s. estū. **Et** ignē vt luceret
 eis p noctē. hoc est: spūscrm misit sup eos refriger'
 rancē ab estu vicioz z illūinantē. **Perierūt** z venit
 coturnix. p qđ fecit deuotio charitatis diuie z fra-
 terne. qz sic coturnix in altū volat z pinguedine car-
 nis dulcorat comedentē: sic deuotio charitatz mētē
 eleuat in deum z dulcedine reficit in se z p'imi dile-
 ctione. **Et** pane celi saturauit eos. s. vbo dei. vel sa-
 cramēto eucharistie qđ est panis celest'. **Dirupit** pet-
 trā. s. chm: qđ fuit dirupt' p vulnera clauoz z lan-
 cee in passione. **Et** fluxerūt aque. s. scz sanguinis z aq'
 de latere chri. **Joā. xix.** ad significandū pccū redē-
 ptionis nostre in sanguine chri et aquam baptisma-
 ris ex eius efficacia passionis. **Et** tunc. **abierunt** in
 sicco flumina. s. gratiarū redundantiuz in genēs
 que erant sicce a virozē boni meritoz vtrū z gra-
 tie. **Hec** omnia ideo conculit. quoniam memor fu-
 it verbi sancti sui. patet ex pmissis. **Et** sic. **edu-**
xit populum. chriānū de mūdano malo z idola-
 trie cōuersatiōe. z dedit eis. s. subijciēdo i fidē. **regi-**

Psalmus. CV.

ones gentiū z labores .i. operū spūalium vt legem euangelicā seruet. **Hec fm Honorii.**

Psalmus. cv

Confitemini domi
no qm bono zc. In hoc psalmo ppha inuitat ad laudandū deū gemia z fessioe .i. laudis z pctōz: in figura offēsiōis parz veteris testamēti q̄s nihilo min⁹ liberavit z puniuit vt timeamus deū q̄ potēs est misereri z punire. **Un̄ ps̄. in spū sc̄o exhortādo de** **Confitemi dño qm bonus** .i. sc̄z in se essentiali **qm in seculū miscōia ei⁹** .i. qz diffundit effēctū miscōie sue in alios vsqz in eter nū. **Quis loquetur potentias dñi** .i. suffici enter explicando sermone **lauditas faciet oēs laudes ei⁹** .i. q. d. nullus: cū sit infinite potētēz ma ior oi laude. **Ecc̄i. xliij. Beati q̄ custodiunt iudiciū** .i. discernēdo bonū a malo. et fugiūt ac ac cusant mala facta ac opant bona p̄mescēdo futu rū dei iudiciū **z faciunt iusticiā** .i. recte viuēdo **in oī tpe** .i. nō ad horā: sed vsqz ad finē vite p̄fē uerādo. **Memento nr̄i dñe** .i. p̄ferēdo tuā gra tiā **i bñplacito ppli tui** .i. vt placeat tibi p̄fē fidelū tuoz. **Visita nos in salutari tuo** .i. in filio: ipm mittēdo in carnē q̄ est saluator oim hoim tibi p̄fitemiū. **Ad videndū** .i. te in p̄ncipiū p̄ fidem z in futuro facie ad faciē **in bonitate electozū tuoz** .i. in bonitate grē z gl̄ie quā p̄stas elects tu is **ad letādū in leticia gentis tue** .i. vt lete mur in obseruatiōe fidei z innocentie in q̄ gens tua fidelis letat̄ **vt lauderis cū hereditate tua** .i. id ē vt a nobis lauderis p̄petuo associat̄ cū heredita te tua: hoc ē: cū iusts z elects q̄ sunt hereditas tua. **Et qz vt oratio exaudiat̄ p̄ celesti hereditate cōsequēda requirit̄ cōfessio pctōz.** **Sequit̄ q̄ cōfessio d.** **Pecca uimus cū patribz nostris** .i. sic p̄tres nr̄i pec cauerūt: ita z nos **iniuste egim⁹** .i. p̄ p̄imum **iniquitatē fecimus** .i. deum graui⁹ offendendo **Patres nr̄i in egypto nō intellexerūt mi rabilia tua** .i. q̄ p̄ eis feceras p̄ egyptios. qz si bñ intellexissent tibi deo firmiter adheissent **nō fue rūt memores multitudinis miscōie tue** .i. sc̄z q̄ eos visitasti liberādo. **De qz ingritudie p̄fite t̄ z subdit** **Et irritauerūt ascēdētes** .i. de egypto **in mari: mari rubro** .i. nā tūc irritauerūt ex diffidētia murmurātes p̄ moysen z p̄ dñs p̄ deū d. **Exo. xliij. Forsitā nō erāt sepulcra i egypto: iō tulisti nos vt moreremur zc.** **Et saluauit eos p̄pter nomē suū** .i. n̄ p̄ iusticiā eoz **vt notā faceret potētā suā** .i. hoc iō dr̄: qz opa dei ordinant̄ ad ei⁹ gl̄iaz. **in illō p̄ouer. xvj. Aniuersa p̄p̄ semetipm opat̄ dñs.** **Et increpuit mare rubrū** .i. diui sum est p̄ mediū **z ericcatū est z deduxit eos in abyssis sic in deserto** .i. sic i loco plano z sicco

Et hec patēt Exo. xliij. Et saluauit eos de ma nu odiētū: z redemit eos de manu inimici .i. de captiuitate egyptioz z p̄tate p̄baraois. **Et operuit aq̄** .i. s. maris rubri **tribulantes eos** .i. p̄sequētes egyptios **vnus ex eis nō res māsit.** **Et crediderūt v̄bis eius z laudauerūt laudē eius** .i. nā Zyra fm Rabbi salomō nē dr̄. q̄ filij isrl̄ timebāt egyptios in sc̄q̄ eos in des erto p̄ aliā viā q̄ vsqz viderūt egyptios mortuos su per lit⁹ maris z viderēs tūc crediderūt verbis dei z moysi z laudauerūt deū d. canticū. **Lantem⁹ dño: gl̄iose em̄ zc. Exo. xv. Q̄to fecerūt** .i. parū stes cerūt in laude ei⁹. **z Obliti sunt opez ei⁹** .i. id ē. bñficiōz ei⁹ quibz eis p̄viderat in picul maioribz. **z nō sustinuerūt p̄siliū eius** .i. nō expectas uerūt patient̄ tps in q̄ de⁹ p̄siliū voluntat̄ sue dis p̄fuerat subuenire eis: s̄z p̄uenerūt murmurādo. **Et p̄cupierūt p̄cupiam** .i. s. carnū **in d̄ser to z tētauerūt deū i inaq̄so** .i. est: i desro vbi est aq̄ penuria. **Et dr̄. Tētauerūt.** qz ex diffidētia petierūt aq̄s: nō solū ad sitim suā releuādā sed etiā ad expiendū sensibili exēplo si de⁹ esset in eis v̄l nō vt dr̄ Zyra. **Uel s̄z alios qz dubitauerūt de potētā dei.** nihilo minus. **Et dedit eis petitionē i p̄soz** .i. largiēdo aq̄s **et misit saturitatē i aias eoz** .i. qz dedit eis de carnes corurnicū d̄lica⁹ ras ad vescēdū vsqz ad mēse integz ita qz h̄rebant eis i nauseā ex nimia repletōe z saturitate. **Et ir ritauerūt moysen i castr̄ aarō sc̄m dñi** .i. p̄secratū ad fungendū sacerdotio corā dño. **Ista aut̄ irritatio fuit.** qz Chozē Dathan z abyro cū sibi adherētibz seditōe mota p̄ moysē z aarō. dixērūt eis. **Sufficiat vobz qz oīs mltitudo sc̄roz est.** q. d. **Dei beret vobz sufficere q̄ sit̄ in eodē ḡdu cū alijs.** **Un̄ subdit.** **Eur eleuamini sup pplm dñi zc. Zent. ix.** **Apta ē terra z d̄glutit dathā z opuit s̄ p̄gre.** abyro .i. sup familiā z p̄lices eoz. **Num xvj. Et exarsit ignis i synagoga eoz** .i. qz illicite v̄dicātes sibi sacerdotiū dū offererēt incēsu. de thuribz eoz ignis exarsit in tātū **p̄ flāma cō buisit pctōres** .i. s̄z s̄ o. viros cōplices eoz. **Et fecerūt vitulū i ozeb** .i. Postqz psal. d̄sc̄p̄it pec cara infidelitat̄ z etiā murmuratōis atqz seditōis chozē p̄ ambitōe sacerdotij h̄ p̄nter describit pctm̄ adozatiōis vituli tū istud p̄cessit tpe seditōm p̄ez septā. **Un̄ ps̄. nō fuit ordinē historie.** s̄z attrēdit ordi nē p̄phie cā mysterij certi p̄ q̄b̄ v̄ba de p̄terit̄ su mit z futura in mysterio p̄nunciat̄. **in ḡritudine a deo puniēdā.** **Un̄ dr̄ ps̄. Et fecerūt vitulū in ozeb.** .i. p̄pe mōtē ozeb **z adozauerūt sculptile** .i. p̄flati le. **Accipit̄ em̄ h̄ sculptile p̄ flacili.** qz vitul⁹ ille nō fuerat fact⁹ p̄ sculpturā s̄z p̄ fusturā. **Exo. xxxij. qz tū tā sculptile q̄ p̄flacile est nomē idoli ideo vnū poz nit̄ p̄ alio.** vt p̄ez in hebreo z in translatōe **Diero.** vbi habet̄ p̄flacile **et sic facien** **mutauerunt gloriā suā** .i. deū verū in quo debebāt gloriari z q̄ gl̄iose eos eduxerat de terra egypti **in silicū**

dine viruli comedentis fenū] qz gloria z ho-
nore debitu deo attribuerunt simulacro viruli. q est
animal irrationale comedens fenū z p psequens alienū a di-
uinitate. et sic **Obliti sūt deū q saluauit eos]** de seruitute
q fecit magnalia in egypto. **fla-
gellādo egyptios multipli[mirabilia in terra
cham.]** hoc ē in terra egypti: q sic notat vt dictū
est psal. inmediate pcedenti **terribilia in mari
rubro.]** s. pharaonē z exercitū ei[sūmergēdo: et
diuiso mari filios isrl p siccu ducēdo. **Et dixit]
scz dñs [vt disperderet eos.]** s. ppter ingratiudinē
**[si non moyses electus ei[sterisset in con-
fractioe in cōspectu eius.]** s. suis orōnib[im-
pediēdo effectū diuine vindicte. **Et auerteret
irā eius ne disperderet eos: z p nihilo habu-
erūt terrā desiderabilē.]** q. d. nō tm predicta
mala fecerūt: s[z trā. pmissiois desiderabilē p nihilo
reputauerūt rebellātes dño: qñ vbis exploratoz[fricti
voluerunt reuerti in egyptū. **Num. xiiij.** Hoc ideo
qā **Nō crediderūt verbo eius.]** s. q. pmisserat
eos introducere in terrā pmissiois [z murmura-
uerāt i tabernaculis suis.] s. dicentes: **Quera-
mus duces nobis z reuertamur in egyptū zc.** **Num.
me. xiiij.** **[nō exaudierūt vocē dñi.]** qñ iratus
deus pcepit vt nō irēt z hostes. **Ipi aut obreuebrati
ascēderūt armati z eos chanaanē occiderunt. Et
eleuauit manus suā sup e. vt psterneret e-
in deserto.]** **Tūc em data fuit snia z eos a dño vt
oēs q numerati fuerant a. xx. annis z sup: nō ingre-
derent terrā pmissiois: sed morerent in deserto: p
ter Aaleph z Josue. **Nūeri. xviij.** **Sequit[Et vt de-
ijceret semē eoz in natiōibus: z dispergeret
eos in regiōibus.]** **Ista pena fuit tūc cōminata
cū p[ci]b[moysi fuit ipedita: vt dicit Lira. **Et ini-
riati sunt beelphegor.]** id est: applicati sunt cul-
tui illi[idoli zc. **z comederūt sacrificia mor-
tuozū.]** i. de carnib[animalū idolis imola: oz. **Pro
q nora q moabite idoli suū vocauerūt beelphegor.
Rex aut moabitaz nomine Balach de cōsilio Ba-
laam pphere gentilis misit puellas pulcras ppe ten-
toria filioz israhel vt p eas inducerent ad idolatriā
et sic deus offenderet z populū israhel. **Et aliq de
populo luxuriosi accedebant ad eas: q nō assentie-
bant vt cognoscerentur ab eis nisi cum eis pus ido-
latriarent. **Ex q secuta fuit dei ira zra populū: Nu-
me. xxv.** **Et de h[loquit scriptura h[**Sequit[Et ir-
ritauerūt eum.]** s. deū **[in adinuetionibus
suis.]** i. i p[ci]s studiosē fact[**z multiplicata ē
in eis ruina]** qz tunc occisi sunt i eis. **xxiiij.** milia
hoim. **Et sterit phinees.]** s. p[stāter z tales ido-
latrias accessus zelo dei qñ occidit Zabui ducē Sy-
meonis trib[cū muliere madianite coeūtē **z pla-
cauit.]** s. deum **z cessauit q[ssatio.]** i. plaga a
filijs isrl zc. **Et reputatū est ei in iusticiā in
generatione z generatiōem vsq[in semp-
ternū.]** qz p hoc facto ex zelo dei z charitate po-
puli reputatus est iustus: et data est sibi dignitas**********

sacerdotalis in generatione tūc p[se]nti z in genera-
tionē futurā. z merces eius manet in sempiternū.
Et irritauerūt eū.] s. deū **[ad aq[z tradi-
ctiois.]** **Dic psequenter ps. loquit de pctō z dicit[
onis qñ impatient z p[re]ntose locuti sunt z Moy-
sen p[defectū aque. z p[p[ns] zra deū nō expectan-
tes ei[bñplacitū. ideo seq[ur **z vexat[est Moy-
ses ppter eos qz exacerbauert spm eius.]**
hoc dr. qz turbat[fuit Moyses tūc in tantū qz t[is-
muit ne de[denegaret eis aquā ppter maliciā eoz.
z sic nō credidit plene v[bi]s dñi quib[d[Moysi z
Aaron dixerat. loq[mini ad petra corā eis. z illa da-
bit aq[. ppter qd pcurtēdo petra p[tulit v[bi] dubi-
tatiū d. Nunq[de petra hac aquā vobis poteris
mus eijcere **Num. xx.** **Et distinxit ilabijs su-
is.]** s. Moyses h[est. manifeste ostendit in mō loq[is
di[hesit atōem cordis sui. **Nā distinctaz habuit lo-
cutionē in h[miraclo a ceter[prius fact[miraculis
qz pus sp[cū fiducia locut[est. **Tūc aut turbatus
cū diffidētia dixit. Nunq[de petra hac poterim[
eijcere aquā. Cū tñ z antea aquā d[petra p[duxerat:
ppter qd statim a deo fuit rep[ensus. z ab ingressu
terre pmissiois exclusus. **Sequit[**Nō disp[di-
derūt gētes quas dixit dñs de[illis.]** **Dic
psequenter ponit ps. pctm inobediētie z idolatras-
tionis pmissum in terra pmissionis. **Quia dñs p[
ceperat habitatores terre chanaan iterfici **Num.
xxiiij.** **Ne p eos filij israhel ad idolatriam traherēt.
Sed ipsi cupiditate ducti vt tributū redderent nō
disp[derūt eas Cū factū est qd sequit[. **Et cō-
mixti sūt inter gētes.]** s. terre illi[**z didice-
rūt opa eoz z seruiert sculptilib[e. z fa-
ctū est illis in scandalū.]** i. in occasione ruine
pctōz. **Et imolauerūt filios suos z filias s.
demonijs.]** s. que colebant in idolis: s[m q[huius
modi imolatio cōsuetā erat apud illas gentes zc.
**Et effuderūt sanguinē innocentē sangui-
nē filioz suoz z filiaz s. q[sacrificauerūt
sculptilib[chanaan.]** i. chanaanēoz inter illos
habitantū cōmixtim. **Et interfecta est terra
in sanguinib[.]** aliq[putat d[dñm. **Et infecta est ter-
ra in sanguinib[.]** Sed Aug. dr q[debet dici iterfes-
ta. qz greci codices sic h[nt. z sensus est. q[iterfecta
est terra. i. ipi in terra illa habitātes sunt interfecti
sp[ualit[in aia morte quissim[pcti: in sanguinib[ef-
fusus p[ctō mō. z sic hic ponit p[re]tens. scz terra. p
p[ctō. i. p hoib[inhabitantib[s[Honorū **z p[ra-
miata ē in opib[e.]** s. sordidata p varia pctā p
p[ctā **z fornicati sūt i adinuetōib[suis.]**
i. idolatruerūt recedētes z cū idolis fornicantes
dimisso sp[ōso vero deo. **Cū idolatria fornicatio no-
minat in se[ptura. In adinuetionib[suis. i. studio-
sis z cū diligētia adq[isitis superstitionib[suis contra
dñm. **Et iratus est furore dñs.]** vindictā for-
titer inferēs **z abomiāt[est hereditatē suā.]**
i. filios israhel qui dicuntur dei hereditas. **Et tra-
didit eos in manus gentiū.]** scz idolatraz **z******************

Psalmus. CV.

dnati sunt eoz qui oderunt eos. **Et tribu**
lauerunt eos inimici eoz z humiliati sunt.]
id est oppsi [sub manib] .i. sub potestate [eoz]
sepeliberauit eos.] .i. ex pietate sua mers: lz illi
no mererent. ppter qd subdit **Ipsi aut.** .i. scilicet ma
li [exacerbauerunt eu] .i. deum [in consilio
suo] .i. in culpa ex pzo arbitrio z voluntate facta
Et humiliati sunt in iniquitatib] suis.] .i.
afflicti ppter peccata sua. **Et vidit cum tribu**
larentur z audiuit orationem eoz.] .i. ex mis
ericordia sua liberando eos. **Et memor fuit te**
stamenti sui.] .i. pmissi per patriarchas z pphas
in testamto scripturaz qd pmissit venia penitentib] p
christu incarnandu [z penituit eum fm mul
titudinē miscōie sue.] hoc est: ad modu penitē
tis se habuit: qn filios israel qd affligi z captiuari p
miserat: liberauit misericorditer. **Uel penituit. i. pe**
nā tenere decreuit: qn p nobis dei fili] in passiōe pe
nas subijt pēoz nroz demeritoz zc. **Et dedit**
eos in misericordias.] .i. in beniuolentiam [in
conspectu omnū q cepant eos.] vt patet de
Danasse rege Iuda: que penitēte de captiuitate i
regnū restituit. ij. Paral. xxxij. Et de Joachim re
ge que rex babilonis d carcere subleuauit: z inf ma
iores regni sui pstituit. iij. Reg. vi. z sic d alijs. Cas
dē ps. de pccatiōem suā ad ppli israel liberatoz res
assumit di. Saluos fac nos dnē de] noster]
scz de seruitute z angustijs qbus in diuersis terris
pplis affligit [z congrega nos de nationib]]
scz ad locū cui cul? in Iudea. **Et confiteamur**
noi scō tuo.] .i. cōfessioe laudis [z gloriemur
in laude tua.] .i. tibi exhibenda a nobis in pnti p
gratia z tandē in futuro p glām. **Uel fm alios do**
ctores hoc dr ppha orādo vt plus iudeoz dispus
p mōm saluet in vnione fidei christi ad eccliam ca
tholicam pueredo: et sic glief in laude chri quā si
bi cecinerūt in die palmar di. Bndictus q venit in
noie dñi. De qua laude videt pphetādo dicere psal
mista subdēs. Bndictus dn̄s deus israel] id
est christus q est de? verus z rex israel [a seculo et
vsqz in seculū] .i. a seculo p̄senti vsqz in seculum
eternum in celo benedicat [z dicet.] .i. dicat: quia
hebrei p optatiuo vtunt futuro indicatiui] oīs po
pulus [scz tam iudeoz qz etiam gentiliū in chri
sto credentiū] [fiat fiat.] In hebreo habet: amen
amen: fm Tyram.

Oratio mystica vel alle

gorica expositione huius psalmi **Nota breuiter: q**
Egyptus quia interpretatur tenebre: significat mōm
istum vicioz tenebris inuolutū in quo peccauerūt
omnes patres nostri. quia oēs boies sūt pētozes nisi
si liberentur gratia dei: nec intellexerūt ad plenū mis
rabilia incarnatiōis diuine. qz multi sunt vsqz mo
do infideles. **Nec memores sunt multitudinis mis**
ericordie eius qua redemit nos in sanguine suo.
Sed irritauerūt deum ascēdētes p superbā cōtra

baptizatos qui p mare rubrum designant quos p
sequitur. **Deus tñ saluat fideles saltē in fine eter**
naliter ppter nomen suū vt notā faciat potē. iam
suā. **Nam fidelib] mare diuisit z eos deduxit sal**
uando: qn in psecutione totius mundi eos mirabi
liter liberauit in p̄mitiua ecclia z sepe nūc liberat
m̄tos deducens p desertum p̄nie ad vitā eternaz
ex abyssō pētoz magnoz saluādo. **De manib] odij**
enciū. i. demonū: z redemit suo sanguine de manu
eoz. z operuit aqua. i. baptizatus omnes infideles
qn crediderūt in christū. Unus ex eis non reman
sit. i. in statu infidelitatis: loquendo de illis q credi
derunt fide pfecta sed crediderūt verbis euāgelicis
Et tñ cito fecerūt. qz postea sicut iam cernim] chri
stiani declinauerunt in vicia obliu beneficiōz dei.
qz aliqui nō sustinuerūt patienter consiliū dei quo
deltiberauit qz p multas tribulationes debem] in
trare in regnū celoz. Actū. xij. Alij autē p̄cupi
scētia carnis sequūtur: z ali] aquas mundane vas
nitatis diuitiaz z dignitatis vel sapientie terrene
q sicut aque fluētes p̄tererūt. Et qnqz talia a deo cō
cedunt etia malis quib] nō cedit in bonū: qz ex sa
ruritate mūdanoz bonoz incurrit corā deo nau
scā z reprobationis penā. Tales etia mali christiani
ni sepe irritāt in castris. hoc est. in ecclesijs p̄latoz:
tanqz Moyses z Aaron quos irritauerūt fili] isrl:
sibi p̄latoz in spūalib] p̄cipue hoc faciūt heretici.
sed h̄mōi peunt in terra. i. in inferno q est in centro
terrez igne gehenne. Deniqz qd sequit. z fecerūt vis
tulū z oreb adorauerūt zc. De b] Honori] dr: vicz.
qz fili] israel bouis formā magis qz boīs fecerunt z
p deo coluerūt. In hoc moze egyptioz imitati sūt
q bouem ap̄n colunt. Nam Ap̄s erat rex egypti.
quo mortuo dictus est scriptoz p deo habitus que
dicūt in specie bouis apparuisse. Sic ergo christia
ni qnqz christū deū obliu vitulū ex auro cōstatum
adorant. dū diabolū auaricie vel māmonā colunt:
toto corde diuitias secretantes. Nam auaricia idō
loz seruitus est fm aplm. Iste diabolus in specie
bouis esse dicitur qz sicut bos in terra laborat sic
diabolus membra sua in terrenis querendis occu
pat p auariciā zc. Qui etiam fenū vt bos comedit:
qz mortales boies significatos p fenū cito desiccā
dū: in hac cura terrenoz supfluoꝝ cōsumit. cetera
patēt vsqz ibi. Et dixit dn̄s vt disperderet eos Nam
in scriptura dixit spū sanctus tales esse dignos p̄
dicione gehenne: si nō Moyses electus stetit zc.
Aug. in hoc demonstrat intercessio scōꝝ q̄stum p
alijs valeat apud deū. Tales etia p n̄bilo h̄nt ter
rā desiderabilem. i. patriā celestē in qua omni bono
satiabitur desiderū brōꝝ. Nam p vili numo non
curāt amittere eam. Tales etia mali christiani nō
credūt ch̄o qz fact] negāt eū z inurmurāt in taber
naculis suis. i. in corpib] p̄p̄ijs cōstituti vel in dos
mib] p̄ra dei iudicia p siccitate y] aliq] plaga illa
ta sibi v] alijs ppter p̄cā zc. nec curāt exaudire vo
cē dñi vocātis ad penitentiā. Cōtra quos eleuauit

deus manū vindicteve pstereret in dextro: vicz da
mnādo eos in ariditate sua q̄ sunt sicci z deserti a
gfa p̄p̄ pctā sua/z vt deicerent semen eoz .i. opa.
Vel etiam filios imitatores paternoz scelez qui
tenent ad restitutionē vsuraz z male adq̄sitorz per
pentes suos/ertū non restituūt:tales cum patribz
deiciēt in infernū in societate nationū dicto vi
cio eodem mō infectoz:z sic dispergeret eos in re
gionibz .s. p̄varia vicia:damnādo eū reprobis oim
regionū. Et inicitati sunt beelphegor: Nota h̄ pro
mysterio q̄ in monte phegor a moabitibz colebat
Bel: idolum vbi vt de Honorz soliti erant sacrifi
ficare Priapo Unde phegor ignominia interpretat:
qz ignominiosum luxurie viciū exercēdo: colebat
illud idolū: p̄pterea in h̄ figurant ch̄iani luxurie
dediti. Tales comedunt sacrificia mortuoz: qz se
ctant gulam p̄ quā inflammant ad luxuriā q̄ sunt
sacrificia mortuoz: qz mozt p̄ ista vicia anima ho
minis eterna morte: z tales irritant deū in adinuē
tionibz diuersoz vicioz: p̄ q̄ multiplicata ē i eis
ruina eterne dānationis in varijs supplicijs. Et ste
tit phinees zc. Per istum figurant in ecclia bont
z casti sacerdotes q̄ stant in oionibus z opibz iusti
cie: q̄ zelo salutis hominū z honoris diuini placāt
deū p̄ pctōribz saluari hostia: z sic cessat q̄satio:
qz eoz p̄cibz z frute eucharistie de⁹ differt vindi
ctam expectando pctōres misericordit ad p̄niam/
z hec reputant sacerdotes ad iusticie p̄mitū efnuz
p̄ eo q̄ ex charitate orant p̄ errantibz hoibz: vnde
phinees interpretat ore parcens: qz sacerdos oione
parcere facit deum pctōribz. Sequit: Et irritaue
runt deum ad aquas zc. Iste aq̄ de petra fluentes
figurant aquas baptisimi efficacā a ch̄i passione
(q̄ erat petra) habentes: q̄ etiam dicunt aq̄ d̄dictio
nis: qz in baptisimo d̄dictio fit diabolo z opibz ei⁹:
z diabolus p̄ sua mēbra/pura p̄ hereticos z infide
les d̄dicat baptisimo ecclie. Ibi irritant deū aposta
tantes a fide z ad vomitū reuertētes. Et veratus ē
Moyses qd̄ interpretat de aq̄s sumpt⁹: q̄ significat
fideles baptizatos q̄ verant ab hereticz z apostat⁹:
qz p̄rauo ope z p̄uerso dogmate exacerbant sp̄m̄ fi
delē z tristitudo zc. Et distingit in labijs suis .s. moy
ses hesitando loquens: vt s̄ dictū ē in expōne: qz se
pe ex dogmatibz hereticoz aliq̄s ch̄ian⁹ p̄cussus
mente hesitare incipit z titubare in fide vera ch̄i
zc. Sequit: Non disp̄diderūt gentes zc. sic faciūt
multi mali ch̄iani q̄ non disp̄dunt/qz nō ejiunt
vicia z pctōz z s̄uetudines deserendo qd̄ p̄cepit de
us. Et cōmixti sunt int̄ gentes .s. p̄sentiendo genti
lit̄ viuere: z didicerūt opa mala z fuierūt sculpris
libz eoz seq̄ndo magos phitones/z auguriantes/
ac astrologos z hmōi. Et factū est in scandalū .i. in
ruinā culpe z gbenne. Et imolat filios z filias .i.
omnia sua studia demonijs eis defuendo p̄ vicia
Et effoderunt sanguinē innocentē filioz zc. dum
eos ad filia x̄bo z exemplo puocant q̄s sacrificant
sculpris chanaā anias eoz demonibz sic dando

p̄ errore sup̄stitutionis. Et infecta ē terra. h̄ est am̄a
illoz in terreno corpe habitans in sanguinibz .i. in
pctis grauibz mortalibz. Letera parent vsqz ibi.
Tradidit eos d̄ns in man⁹ gentiū. Nā sepe tales a
paganis/saracenis/z thurcis/captiuant z vastan
tur. Et tribulauerūt eos inimici .s. visibiles z inui
sibiles/pura demones a q̄bz sepe de⁹ liberat penitē
tentes: sed ip̄i exacerbant deū iterato recidiuātes.
Et dū itez penitēt exaudit eos de⁹ memor restamē
ti sui .s. noue ac veteris legis quibz p̄misit veniam
penitentibz: q̄s dat in misericōdias in p̄spectu .i. in eui
dencia demonū q̄ pus cepant eos. Sequit tandem
oio oim p̄uersoz fidelium. Saluos fac nos: z sal
p̄z vsqz in finem.

Psalmus. cvj.

Confitemini domi

no zc. In h̄ psalmo p̄ba (p̄t Aug⁹) d̄r
horat ad ḡrazaciones p̄o misericōdia dei
multip̄l̄ facta p̄lo dei: z p̄cipuep redemptioe spi
rituali facta p̄ ch̄im. Et nota q̄ in h̄ psalmo sex p̄i
cula ponunt: vt patebit in p̄seq̄ndo: a q̄bz de⁹ libe
rat homines. An̄ p̄s̄ d̄c: Confitemini d̄no
qm̄ bonus. Icz in se fm̄ essentia: z in alijs p̄ cōi
cacionē bonitat⁹. Iqm̄ in seclm̄ misericōdia eius.
qz nunq̄z denegat vere penitentibz. Dicat nūc.
Icz p̄dicat p̄fessionē laudis. Iqui redēpti sunt a
d̄no. hoc est liberati a varijs picul⁹ z p̄cipue ch̄i
stiani. Iquos redemit d̄ manu inimici. Id est
de pt̄re diaboli sanguine p̄ioso. z d̄ regionibz
p̄gregauit eos. Icz in vnionē ecclie sancte. I
sol ortu. Id est a pre mundi orientali z occasu:
ab aquilone. Id est a septētrione. z mari. Id ē
ab auro z sic de omni terra. Et p̄ hoc nota vt d̄r
Honorius: p̄bi diuidunt orbē p̄cipue in zonas
v. scz p̄ncipales quaz media ē torrida. Due hinc z
hinc t̄pate/due extreme frigide. Inde torrida zona
maximū oceanū p̄stituit q̄ totum mundū diuidit
vt dicunt: h̄ mare h̄ p̄ australi ponit̄ plaga: q̄ z me
ridionalis appellat. Al̄ d̄c a mari: qz ab insul̄ ma
ris sunt gentes mlte ad eccliam p̄gregare p̄ fidez.
Sequit: Errauerūt in solitudine in ina
q̄so. Hoc addit: qz in desertis talibz non sunt aq̄ n̄
si valde raro. Et p̄ hoc fm̄ Tyram in expōne mora
li p̄s̄. inuitat ad laudandum deum/p̄mo p̄ libe
ratione gentium a cultura idoloꝝ/dicit ergo: Err
rauerunt in solitudine .i. in gentilitate que nō erat
cultā p̄ legem diuinā z p̄phetas/in inaquoso .i. aq̄
ḡre sp̄s̄sancti carente. I viam ciuitatis habita
culi non inuenerunt. h̄ est litteralr q̄ aliquā
viam ducentē ad aliquā ciuitatē vbi possent habi
tare non inuenerūt: qz in desertis nō sunt tales vie
p̄ qd̄ significat q̄ gentiles z etiam p̄bi eoz ignora
uerūt viā salut⁹ q̄ ducit ad celestem ciuitatē: vt d̄c
Diero. in ep̄la ad Paulinū zc. Ad hoc autem lit
teralr intelligendo: seq̄ habet famēz s̄is. Jo subz

Psalmus. CVI.

dit ps. **E**suriētes et sitiētēs aīa eoz in ipīs
defecit. qz ex defectu victualū sequit defect⁹ viri/
um naturalū: et p̄ h̄ fact q̄ p̄ h̄ gentiles desideran
tes cogscere v̄ritatem et b̄ritudinem verā aīa eoz
in ipīs defec̄ ab inuentione: et a via v̄ritat̄ errauit. **Q**
aut̄ addit̄ in ipīs: notat q̄ culpa in ipīs fuit/ nō a
deo: qz in pp̄iis viribz p̄sumpserūt: **N**ā si a dō pe
ciuisent/ vt debuissent: de⁹ eis v̄ritatē oñdiffer. **U**n̄
Iac. s. **S**iqs indiget sapia postulet a deo q̄ dat oī
bus affluētē et c. **E**t clamauerūt ad dñm cū
tribularēt et d̄ n̄citatibz eoz eripuit eos. **H**oc dicit non d̄ omnibz: sed qz pl̄imi ex eis deside
rātes v̄ritatem/ clamauerunt ad dñm: qñ audierūt
p̄dicationem fidei ch̄i ab ecclie filijs penitētes d̄
suis vanis inq̄sitionibz et curiosis: vt pr̄z d̄ **D**iony
sio ariopagita/ de **C**lemente p̄us p̄ho: postea papa
effecto/ de **L**ratone p̄ho/ item de eunucho candace
regine/ de **C**ornelio/ et sic d̄ alijs: q̄s deus de errore
eripuit et viam v̄ritatis eis oñdit in fide ch̄i/ iō seq̄
tur: **E**t d̄duxit eos in viam rectam vt irēt
in ciuitate habitacionis. **I**d est in celestē pa
triam vbi p̄peruo manebūt. **H**ec autem verba ad
l̄fam accepta vident̄ de omnibz generalr̄ in h̄mōi
piculis corporalibz p̄stitucis et tracta sunt de scriptura
que d̄t filios israel. xl. annis in solitudine errasse: et
postea in terram p̄missionis venisse q̄ figurauerūt
in mysterio liberationem fidelū in ch̄o a picul⁹ er
roz: et quoniam p̄ h̄mōi libatione tam corporal⁹ peri
culi q̄ sp̄ualis debemus gr̄as agere/ iō subditur:
Confiteant̄ dño misericōdie ei⁹. **I**d est inducan
tur ad p̄fessionē laudis diuine illi q̄b̄ misericōdie hu
iūmodi libatiōis sunt a dō p̄stite et **z** mirabilia
ei⁹ filijs hoīm. **I**scz exhibita non p̄ meritis eoz: s̄z
ex dei mera pietate. **Q**uia satiāuit aīam ina
nē. **I**. i. vacuā v̄ritatē et gr̄a. **U**el ad l̄fam aīam v̄
ritatē debilitatā p̄ fame ex deuio itineris in deserto vt
pr̄actū est et **z** animā esuriētē satiāuit bonis.
Id̄ reperit̄ p̄ dicti assertionē maiori p̄ figurā epi
mone. **S**edētes in tenebris. **H**ic induc̄ alio
rū e carcere libationem quā de⁹ facit sepe hoibz vt
p̄ h̄mōi etiam discant laudare deū et c. **P**ro h̄ sc̄do
d̄t: **S**edētes in tenebris. **I**. i. tenebrosos carceribz:
et sup̄ple libat de⁹ sepissime. **P**er h̄ aut̄ sp̄ualr̄ intel
ligunt̄ iacentes in tenebris vicioz et errorum et **z** in
ymbra mortis. **I**d est in statu q̄ digni sunt mor
te siue tp̄ali siue eternali p̄ culpam quē **z** vinc̄tos
in mēdicitate et ferro. **L**itteralr̄ h̄ d̄t: qz talibz
dat vicus strictus et sepe mendicant in ferro post
ei ab alijs q̄ntum p̄mittunt. **S**p̄ualr̄ vinc̄ti sūt in
mendicantē q̄ egent gr̄a dei q̄ se p̄uauerunt p̄ pec
catū. **I**n ferro sunt obdurati maligna p̄suetudine
et tal⁹ captiuacionis siue corporal⁹ siue sp̄ual⁹ cā
subdit̄. **Q**uia exacerbauerūt eloq̄a d̄i et cō
siliū altissimi irritauerunt. **H**oc est: p̄cepta
dñi in lege et p̄p̄his dicta exacerbauerūt p̄uertēdo
sanum intellectū: et sic p̄siliū dei irritauerūt. **I**. irri
cū fecerunt non implendo. **E**t humiliatū ē in

laboribz eoz eoz. **I**. i. afflictū in labore vicioz et
deiectum a iupbia/ iuxta illud **S**ap. v. **L**assati su
mus in via iniquitat̄ et p̄ditionis et **z** infirmati sūt
i. debilitati in v̄ritate: cadentes d̄ vicio in viciū rāq̄
solentes cadere vt infirmi **[**nec fuit q̄ adiua
ret. **I**. s. libando a tali malo. **E**t clamauerunt
ad dñm cū tribularētur. **I**. s. vere penitendo de
peccis et **z** d̄ n̄citatibz eoz liberauit eos. **I**. de
peccis malis. **E**t eduxit eos d̄ tenebris sym
bra mortis. **I**. s. exposita bec patent et **z** vinc̄la eo
rū. **I**scz p̄ccōz et **z** dirupit. **C**onfiteant̄ dño mie
ei⁹ et mirabilia ei⁹ filijs hoīm. **H**oc s̄ paruit
Quia p̄trinit portas ereas et vectes ferre
os p̄fregit. **P**orte eree sūt obstinatior vicioz: et
p̄suetudo/ que q̄si porte eree clausa nō finit̄ exire a
peccis. **V**ectes ferrei sunt diabolice suggestiones/ q̄
q̄si vectes fortificant p̄dictas portas: et est similitudo
d̄ illo q̄ rāforti carcere eēt inclusus vt porte eēt eree
et vectes ferrei: **E**t adem libatione ab infirmitate
p̄sequit̄ tercio di. **S**uscepit eos d̄ via iniquita
tis eoz. **I**scz ad p̄niam et correctionē/ sic p̄ suscipit
filiū ad castigandū. **P**ropter iniusticias em̄ suas
humiliati sunt. **I**d est afflicti infirmitate corpa
li vel alijs plagis q̄s deus infert p̄ p̄ccā: et tandē
penitēte sanat. vt pr̄z d̄ **E**zechia rege. iij. **R**eg. xx.
et multis alijs. **O**em escam abominata ē ani
ma eoz. **H**oc dicit similitudinem ponēdo de eo q̄ in
firmitate grauescente oēm escam abominat̄. **S**ic
em̄ peccis inualecentibz h̄o abominat̄ oēm escā sp̄
ritualē. **I**. s. lectionē vel audicionē s̄bi dei: orationem: et
oīm fomentū reductionis ad bonū et **z** appropi
quauerūt vsq̄ ad portas mortis. **I**. s. sic infir
mus ex desperatione recuperande sanitat̄ se p̄p̄inquū
morti putat: ita p̄ccōz despando de salute a p̄p̄opi
quat porte mortis eterne. **S**ed qz sepe infirmi: ves
p̄atione dante intellectu se recognoscūt: et ad deum
clamāt/ iō sequit̄: **E**t clamauerunt ad dñm
cum tribularētur. **I**. s. p̄ infirmitatis dolores in
corpe et **z** d̄ n̄citatibz eorum liberauit eos.
Quisit̄ v̄bum suum. **I**d est effectum s̄bi sui et **z**
sanauit eos. **N**am dicere d̄i est facere et **z** eripu
it eos d̄ interitiōibz eorum. **I**d est ab infirmi
tatibz eoz ducentibz ad interitū mortis: et p̄ bec d̄
signat̄ sp̄ual⁹ sanatio ab infirmitate anime et **z** iterū
tu mortis eterne que incurrit h̄o p̄ peccā et **z** despatio
nē: dñm quertat̄ et clamat ad dñm. **I**ōqz **C**onfi
teant̄ domino mie ei⁹. **I**scz exhibite in h̄mōi san
natione et **z** mirabilia ei⁹ filijs hoīm. **E**xpona
tur vt s̄. **E**t sacrificet̄ sacrificiū laudis. **I**d ē
agant dō gr̄a et actiones: laudādo deū et **z** annun
ciēt̄ opa eius. **I**scz ad edificatiōē alioz ac p̄uoz
cacione ad laudādū deū p̄dicēt̄ opa mie d̄i: i. seip̄s
expta p̄ mirabiles sanatiōes siue i corpe siue i ania
[et exultat̄. **I**. s. duotōis: et nō i dissolutione: nec i
hypocrisis. **Q**uid d̄scēdūt mare i nauibz fa
cientes opatōz i aq̄s mltz. **H**ic p̄n̄r ps̄ q̄rto
monet gr̄as agere deo p̄ libatione a picul⁹ mar̄ et

fluminū in tēpestate a deo imissa a q̄ piculo frequēter homines diuinit̄ libant. **Exemplū h̄c** **Jonē. j.** **Dicit̄ q̄:** Qui descendunt mare in nauib;. Nam fm̄ magist̄ **Mattheū** in replis; qn̄ q̄s vadit ad mare descendere d̄r: q̄ q̄uis fm̄ naturam aq̄ sic alti; or terrarū in respectu q̄ ad nos videt̄ inferior; q̄ sic terra est sub pedib; nr̄is/ ita z mare vel aq̄. **Uñ** vadendo ad mare vel aq̄s de ripa d̄citur descēdere. **Qui** ḡ descendunt ad mare in nauib; facientes opationes laboriosas in dirigendo nauē z remigādo in aq̄s mult;. **Ipsi viderūt opa dñi** q̄ multa insolitavident̄ in mari z mirabilia ei⁹ in pfundo. **Isc̄** sepe deus ibi opat̄: excitando ventū z fortit̄ cōmouendo mare a fundo feruēscēdo z fluctus exaltando zc̄. **Dixit** .i. voluit de⁹. **Lz stetit spūs p̄cellē.** **I**h̄ stare non accipit̄ p̄ q̄tare/ sed p̄ durare: q̄ ad voluntatem dei exurgit z durat p̄ cella. **Uñ** in translatione **Hierō.** h̄r: dixit z surrexit vent⁹ tempestat̄. **Lz exaltati sūt fluct⁹ ei⁹.** **Nā** **Ascēdūt vsq; ad celos z descēdunt vsq; ad abyssos** q̄ qn̄ sunt vnde magne fluct⁹ maris z nauis in eis eleuant̄ z ascēdunt vsq; ad magnā p̄rem aeris in altū/ q̄ vocat̄ celū in sc̄ptura. vñ dicunt̄ vos lucres celi q̄ volitant̄ p̄ aerē: z qn̄ vnde fluctus de altitudine descēdūt/ videt̄ q̄ descendunt vsq; ad pfundū maris/ qd̄ d̄r abyssus/ aīa eoz. .i. nauigantiū in mari/ in mal' tabescebat. **I**d ē deficiebat ex timore magne cōmōtionis maris z p̄ picula imminēt; naufragiū. **Turbati sūt z moti sunt sic ebri⁹** q̄ ex magna z multiplici cōmōtione maris mouet̄ multipl̄ nauis z cōmouet̄ cerebz; hōminū: z p̄ n̄sturbat caput z vires anime sensitiue/ z oīs sapia eoz duozata ē. q̄ turbato cerebro z tute phāstica ipedit̄ intell̄s ab actu suo. **Et p̄ n̄s sapia eoz d̄ficir.** **Et clamauerūt ad dñm cū tribularetur: z d̄ncitatib; eozum eduxit eos** sc̄z d̄ picul' maris p̄uādo. **Et statuit p̄cellā ei⁹.** .i. tempestatē maris. **In aurā** .i. in ventū suauē vel tranquillū. **Lz siluerūt fluct⁹ ei⁹.** .i. d̄auerūt. **Uel** h̄ d̄r: q̄ fluct⁹ maris p̄turbati faciūt terribilē sonitum a q̄ silent fluctib; q̄eratis. **Et letati sunt** sc̄z ipi nauigātes. **Lz siluerūt z d̄duxit eos** .i. d̄ns. **In portū volūtāt; eoz rū.** .i. in portū ab eis d̄sideratū. **Pro his ḡ** **Confiteant̄ dño mie eius z mirabilia ei⁹ filijs hoim.** **Exponat̄ vt s̄.** **Et exaltet̄ eū** sc̄z laudes reddendo debitas. **I ecclia plebis** .i. in loco diuini cult⁹ q̄ p̄gregat̄ plebs fidel' z in cathedra seniorū laudēt̄ eū. **Doc d̄r:** q̄ tā in veteri lege doctores z sacerdotes q̄ dicunt̄ seniores ppli/ docebat̄ legē z p̄phas iuxta tēplū quā etiā in noua lege p̄bri z p̄dicatores annūciāt̄ v̄bū dei in ecclia. **Et sic sensus est** q̄ corā minorib; z etiā p̄latis debēt laudare deū in ecclia p̄ sua libatione: p̄soluēt̄ vota q̄ emisērūt in picul' p̄stituti zc̄. **Sp̄ual' v̄l mystice** in p̄dicat̄ v̄b̄is ponit̄ inuitatio ad dei laudē p̄ libatione a piculo/ qd̄ ē in regimine ecclie: vt nos

fat' **Lz** in expōne morali/ cum d̄r: **Qui descendunt mare in nauib;. I**ti sūt hoies spectatiui vel p̄templatiui q̄ ab actu alte p̄templatiōis descēdūt ad regendū z dirigendū nauim ecclie vbi magn⁹ ē labor opis in statu tempestuosi seculi hui⁹: z magn⁹ fruct⁹ si bñ fiat: z h̄ notat̄ cū d̄r: **Faciētes opationē in aq̄s mult;. i.** in multitudine pploz: nam aq̄ ml' re ppl's multus: vt d̄r in **Apoē.** **Ipsi viderūt opa dñi in sacris sc̄ptur;** in q̄b; eē debent erudiri/ z mirabilia ei⁹ in pfundo sc̄pturaz q̄ non p̄nt explicari ad plenū. **Uel** videbūt opa z mirabilia dei in pfundō. .i. in ppl'o pfunde iniq̄tat; quō multos de⁹ conuertit ad p̄niam z ml'tos indurare p̄mittit p̄ maliciam eoz zc̄. **Nam** de⁹ dixit z stetit. .i. durauit sp̄ritus p̄cellē. .i. tentationis piculose quā deus d̄r p̄mittendo stare in suo feruore q̄s diu sibi videt̄/ z sic exaltati sunt fluctus tentationū in ppl's z p̄urbationū. **Ascēdūt vsq; ad celos.** .i. p̄lari vel rectores ecclie sublimant̄ alta dignitate. **Uel** eleuant̄ qn̄q; in sui reputatione ex impensio sibi honore: z quant; doq; ipsi descēdunt vsq; ad abyssum p̄ nimia tristitia ex piculi p̄sideratione vel tribulatione curaruz multaz in regimine occurrentiū. **Nā** vt **Bern̄.** d̄c **Prelatio** non p̄t eē sine tribulatione. **Anima eozū** .i. p̄latoz in mal' tabescebat. .i. in p̄sideratiōe malorum a subditis cōmissoz p̄urbata deficiebat/ z a deuotiōe sepe impedita anxiat̄. **Uñ** subdit' **Turbati sunt z moti sunt.** .i. q̄ retrabunt̄ a priori statu dulc' oionis vel lectionis. **Sic** ebrius q̄ non h̄z rectū statum mentis z corpis. **Et om̄is sapia eoz d̄s uozata est:** q̄ sapor diuine dulcedinis subtrahit̄ est ab eis: z ignorant̄ qd̄ p̄eligere debeant: z quō subditos oēs corrigere z emēdare valeāt. **Et clamauerūt ad dñm.** .i. illi q̄ timent̄ deū vt dirigant̄ p̄ ipm: z de necessitatib; eoz eduxit eos dans eis sp̄ritū bonum ad gubnandū. **Et** statuit p̄cellam ei⁹ in auram p̄ferendo conscientie serenitatē: z siluerūt fluctuationes animi eius/ z letati sunt in domino: q̄ siluerunt/ z deduxit eos in portum vite celestis: vel in quietem z securitatē mentis quā desiderabant. **Et** quia ex h̄ est regratiandū deo tam a p̄latis q̄ a subditis/ iō d̄r: **Confiteant̄ dño zc̄.** **Et** exaltent̄ euz p̄gregationes plebis/ z in cathedra p̄latorum laudent̄. hoc est: a clero z a ppl'o. **Sequit̄** textus. **Posuit flumina in desertum z exitus aquarū i sicim.** **Dic** iam q̄nto psalmista inuitat ad laudādum deum p̄ liberatiōe ab hoc quinto periclo qd̄ p̄cedit ex sterilitate terre/ q̄ cōmunit̄ accidit ex nimia siccitate p̄p̄ p̄ctā hoim a deo immissa. **Et** de h̄ exemplū. **ij. Regum. xvij.** qn̄ **Delias** orauit vt non plueret zc̄: z non pluit annis. **ij.** z mensib;. **vj** vt d̄r **Jaco. ca. v.** **Rursum** orauit z deus terras ab isto piculo liberauit zc̄. **Et** simile pluries p̄tigit et d̄r de hoc: **Posuit flumina in desertum.** .i. desiccando ad modum aridi deserti: ipos fontes aquarū z fluminū. vñ subdit̄: **Et** exitus aquarū. .i. fontes/ ex quib; aque exeunt d̄ subterraneis locis/ in sicim. .i.

Psalmus. CVI

in ariditatem terre. **Terrā fructiferā** .i. q̄ p̄
na pferebat fructus vberes. **In salugine** .i. in
sterilitatem. sic sal reddit terrā sterile. **Subdit eā**
La malicia inhabitantiū in ea .i. scz terra. b
est p̄p̄tā p̄tā hominū inhabitantiū: **Scz qz succedēs**
te p̄a p̄na p̄descendit diuina misericōdia: idcirco sub
dit. **Posuit desertum** .i. terram p̄dicto mo
do deiccā. **In stagna aquarū** .i. terram si
ne aqua in exitus aquarū .i. dando pluuias
z nubes in tanta abundantia q̄ in statu p̄stinū re
ducunt torrētes fontes z flumina p̄ p̄ns terra se
cundat. **Et collocauit illic esurientes** .i. re
ducendo illic homines habitatores q̄ inde fugerāt
p̄ fame p̄p̄tā sterilitatē terre. **z p̄stituerūt ciuita
tē habitatiōis** .i. reedificando loca ad inhabitā
dū q̄ fuerāt derelicta z ruinosā ex hoim effugatio
ne p̄dicta. **Et seminauerūt agros** .i. ad ha
bendū gn̄ap alimēto. **z plantauerūt vineas**
scz ad habendū vinum p̄ potu. **z fecerūt fructū**
natiuitatis .i. naturalē z bonum q̄lis p̄us in
bi nascebat. **Terra em̄ q̄ diu deuit a cultura** quan
do itez incipit coli. / solet facere fructū mltiplices
z bonos. **Et b̄ndixit eis** .i. scz hoibz illis ipe de
m̄ltiplicando eis tp̄alia bona z q̄nqz etiā sp̄ualia:
p̄tviderit eos penitentes z bonos. **z mlti
plicati sunt nimis** .i. scz deo b̄ facere. **z iunē
ta eoz non minorauit** .i. Minus de z pl̄ fecit
.i. multiplicauit p̄ figurā litore. **Sp̄ualr̄ v̄l my
stice** p̄ hec dicta figurat q̄ m̄lto plus laudandus
est de p̄ libatione facta a sp̄uali sterilitate. **Dec at
sterilitas sp̄ual̄ est** carentia cibi s̄bi dei z ei⁹ audī
tionis negligētia a qua de p̄ libat dū dat hominibz
desideriū audiendi z diligētiā s̄bi dei: iux̄ illud
Amos. vii. **Dicta in terrā non famē panis neqz**
sitim aq̄ / sed audiendi s̄bi dei. **Et b̄ de⁹ dedit gen
tibz q̄n eos p̄ p̄dicationē ap̄loz** satiāuit s̄bo di q̄
reputit gens iudaica: iux̄ dictum Pauli apli. **Acc
tj. Uob optebat** (inq̄t) p̄mū loq̄ s̄bum dei: sed q̄m
repellit illd: ecce p̄uertimur ad gentes zc. **Sic ei
nob̄ p̄cepit deus: z fm̄ b̄ in mysterio de l̄ra psalmi
hui⁹** / cū ait sic: **Posuit flumina in desertum**. b̄ de⁹
us posuit sapiam doctrine verbi dei q̄ p̄us viguit
ap̄d iudeoz scribas: doctores: z p̄bariseos. **In des
ertum**: qz eos fecit desertos a gr̄a z siccos ad bonum.
Et exitus aquarū .i. doctrinam a p̄betaz dicit flū
entē in sitim. i. in sitibundū. b̄ est siccam terram iu
deoz: qz iam nullū h̄nt p̄phaz: nec legistato: nec
doctore veritatis: z sic terrā eoz fructiferā p̄us bo
noz opez nunc posuit in saluginem sterilitatē. **Et
hec fecit de⁹ iuste p̄p̄tā p̄tā eoz: iō addit a malicia
inhabitantiū** .i. iudeoz infidelīū in ea tra habitan
tiū. **Item idem de⁹ posuit desertum** .i. gentilitatez q̄
olim erat a p̄betz z p̄dicatoibz defra. **In stagna
aquarū**. b̄ est in doctrinā p̄funde sapie sacraz scri
pturaz z in aquas baptisimi p̄ p̄dicationem ap̄lo
rum: z sic terram sine aq̄ sapie siccam a p̄ncipio: iā
deus posuit in exitus aquarū. hoc est: in abūdā

tes expositiones z sciētiā multiplicem scriptu
rarum p̄ doctores: v̄icē Augustinum Gregorium
Hieronymū Ambrosiū z ceteros. **Et collocauit il
lic esurientes panem vitez intellectus** / z constiue
runt ciuitatem habitatiōis. i. eccl̄iam sanctam: i
qua deus dignat̄ habitare in cordibz fidelium / v̄l
eccl̄iam celestem q̄ est mansio fidelīū. **Et seminaue
runt agros semine s̄bi diuini** spargendo p̄ p̄dicato
res / z plantauerunt vineas .i. exempla sanctitatis
amore diuino inebriatiua / z fecerunt fructū nati
uitatis. i. c̄b̄rianitatis: q̄ est natiuitas sp̄ualis i do
cuis fructus sunt opa bona meritoria eterne bri
tudinis. **Et b̄ndixit eis de⁹ mltiplicando in bonis
sp̄ualibz s̄b̄ fructū z gr̄az**. **Et mltiplicari s̄t nimis in
nūero p̄ totū orbem** / z iumenta eoz nō minorauit.
imo multiplicauit simplices z idiotas c̄b̄rianos
scpturas ignorantes / t̄n rectas fidē tenentes: z sic
patz. **Sequit̄: Et pauci facti sunt z vexati
sunt a tribulatione maloz z dolore** .i. **Hic
p̄sequēte sermo psalmi** inuitat ad laudandū deū
p̄ libatione a sermo piculo / q̄ est dissensio inf̄ con
ctues / z d̄ b̄ dr̄: **Et pauci facti sunt**. s. p̄ciues vel cō
patriore alicui⁹ ciuitatē vel puincie / z vexati sunt
a tribulatione maloz z dolore. i. ab afflictioe mul
toz maloz ex p̄tentione z dissensione inf̄ eos p̄sur
gente. s. ex eo q̄ **Offusa est p̄tentione sup prin
cipes eoz** .i. id est iusto dei iudicio p̄missa ē p̄ten
tio z dissensio inf̄ maiores / z errare fecit. / scz p̄
missiue / **eos in inuio** .i. hoc est: de⁹ p̄missit eos des
errare deuiando a iudicio recte rationis / z nō in
via / supple dei esse / sic exponit Honorius. **Uel non
in via inuiois sue fm̄ Tyrā**: qz defraudant a bono
rationis recte: z etiā a bono sensualitatis ab eis
opato. **Et adiuuit pauperē de inopia** .i. b̄ ē
h̄ns iuuat humilē vt d̄ inopia fiat diues / z abūdet
in ple / iō subdit / **z posuit sicut oues famili
as** / v̄icē mltiplicando familiā paupis. **Diuites s̄t
z tyrānos sepe sine ple dimittit**. **Et quia huiusmo
di opatio dei est bonis causa leticie / ideo subdit:**
Videbunt recti z letabunt .i. Erqz econtrario
malis z iniquis est occasio tristicie / ideo sequitur
Let ois iniquitas oppilauit os suū .i. hoc est
ex sua deiectione obstruet os suū tanq̄ mutus / ta
cens: qz non relinquet p̄lem post se in q̄ manere
eius m̄eozia z p̄dicaret in successiuis generatio
nibz hominū / v̄n in fine p̄cludit di. **Quis sapi
ens** .i. id est sapiē considerans hec omnia predi
cta dei b̄nficia / **z custodiet hec** / scz ope dei de
ligendo z sua iudicia h̄mōi p̄mescēdo / **Et intel
liget misericordias d̄ni** .i. scilz qz deus fideles
suos ipsum debite inuocantes in omni necessitate
liberat misericorditer: z pro hoc deo gratias agat.
**Sp̄ualiter in hac parte v̄tima huius psalmi
inuitant fideles ad laudandū deum potissime p̄
liberatione a piculo heresis: vt dicitur Aug. z Ho
norius. v̄nde dicit: Et pauci facti sunt** .i. scz veri cas
ebolici inter hereticos cōmorantes: quia multos

seducunt a veritate. Et illi pauci verati sunt. i. opposti
 z afflicti a tribulatione malorum z dolore: qz falsi
 christiani/puta heretici vsqz ad mortē psequuntur ves-
 ros christianos: vt ait Aug. Effusa est pretentio zc. qz
 heretici z heresiarche pretendunt de suis sententijs p-
 ualendis z dissensiones semināt in ecclesia: z sic erra-
 re pmittit de eos in inuio declinando a veritate fidei
 dei z nō eē in via dei: qz d deo male sentiūt. Et ipse
 de adiuuit paupem. i. hūilem christianum d inopia
 subleuādo in spūalibz eo q non credit heretic/vel
 adiuuit d inopia intellectus vt fiant pspicaciores
 in veritate inqrenda z cogscenda ex sacra scriptura.
 Nam si Aug. z alij doctores cū heretic/ nō habuiss-
 sent tot qōnes: nō tāclare veritates fidei z hereses di-
 lucidassent: z tales catholicos posuiss de sic oues
 familias: qz docuiss eos seq suos pastores. s. aplos
 z doctores scros: z etiā qz eos mltiplicat in ple spi-
 rituali. h ē in bonis opibz z imitatioe alioz sui exē-
 plo inductoz ad pdicendū heresibz: nā videbūt res-
 cti. s. veri christiani cogscendo veritatē fidei: z letabunt
 d ea z ois iniquitas hereticoz oppilabit os suū: qz n-
 pualebit z veritatē: s. z uincēt heretici d falsitate in
 scra ecclesia/ cetera patēt

Psalmus. cvii

Paratum cor meum

zc. In h psal. dauid loqit in figura christi
 pti vsqz ad mortē: pti qd exaltauit illū de vt z nos
 obedien. sim. do p oia: z bona opa faciendo pseue-
 rem vsqz ad mortē: qm exaltemur cū christo in cel-
 Ad hūc sensum expōit hūc psal. Honor. se qndo
 etiā Aug. q. s. dicit q cordis q psalm. iste sumpt-
 est d duobz extrēis pti bz duoz psalmoz. Nā pma
 ps h psalmi supra ē ex postrea pte psalmi. lvi. scz:
 Misere mei de misere mei zc. vbi sic hī sicuti z
 h: Paratum cor meū de patū zc. vsqz ad illd di-
 ctū: z sup oēs fra glia tua. Dic ac vsqz i finē postre-
 ma ps h psalmi ē postrema ps. lix. psalmi. scz: De-
 repulisti/ vbi sicuti z h ponit illd dictū: vt libent di-
 lecti tui/ z alia pti q in h psal. ponunt vsqz in finē.
 Et h aliqntulū h alit posita sint qz i ill duobz pdi-
 ctis/ ex qz pti bz pstat: tū nō hnt intellectū diffici-
 lē: qz snia ē eadē poia. Doc ar idcirco sic psalmista
 posuit vt diuersa in lra demōstret ad vnū sensū rē-
 dere allegorie/ et sic d duobz psalmis vnū iste psal-
 mus pscit: ita d duobz pietibz. s. ex iudateo z gen-
 tili pplo vnū eccleie corp. pstructū ē in christo. Itē z y-
 ra d h psalmo dr: q Laticū psal. dauid hz p titulo
 p qd dat intelligi q dauid grās agēdo hūc psalm
 decātabat: z sic venit sup eū spūs pphetie reuelās
 ea q in h psal. sūt dscpta. sic z d Deliseo dr. iij. Re-
 gū. iij. Lūqz caneret psaltes facta ē sup eū man. do
 mini zc. Quia q psalm. iste pstat ex alijs psalmis
 pdictis/ idcirco ad illoz expōnem remittēdo plima
 Dic pcpue aliq q sub alijs pti bz vident posita d

scribemus/ dic q dauid in psona christi: Paratū
 cor meū deus. i. affectio mea para est obedire
 tibi / vt patiar qd vis p salute hoim / patū cor
 meū. i. voluntas / cantabo z psallā in gloria
 mea. i. in deo meo glificando. Exurge psal-
 teriū z cithara: exurgā diluculo. Confite-
 bor tibi in pplis dñe z psallā tibi in natio-
 nibz. Quia magnificata ē sup celos mia-
 tua: z vsqz ad nubes veritas tua. Exaltare
 sup celos deus: z sup oēm terrā glia tua.
 Dec oia clare sat. exposita/ vide in psalmo. lvi. pos-
 trema eius pte vt dictū est. Sequit iam vox eccle-
 sie / vt liberētur dilecti tui. Saluū fac de-
 xtra tua z exaudi me: deus locut. ē in san-
 cto suo. Exultabo z diuidā sicimā z pual-
 lē tabernaclo z dimetiar. Deus ē galaad
 z meus ē manasses: z Effraim susceptio
 capitis mei. Dec in psalmo. lix. habent expōsi-
 ta. Doctm nota q ibi d: effraim fortitudo capitis
 mei: h d: susceptio capitis mei. h iō ē fm Aug. qz qd
 deus suscipit in grās christi: hos fortificat ad fructū
 eterne vite faciendū/ qd p effraim interpretatū fru-
 ctificatio designat. Et qz hī suscipiunt caput eccle-
 sie. i. christi in se: sic reclinatorium capitis suscipit ca-
 put ad qscendū in eo. Luda rex meus: moab
 lebes. qd idē ē sic olla / spei mee. In idumeā
 extēdā calciamētus meū: mihi alienigene
 amici facti sunt. In illo psalmo. lix. dr: mihi
 alienigene subditi sunt / z quia alienigene p fidem
 z grām subijciunt christo: z p eam amici christi facti sūt
 In idem sonat vel redit sententia. Quis ddu-
 cer me i ciuitatē: qd ddu. vs. me in idume-
 am: Dōne tu deus repulisti nos: z nō exi-
 ibis deus in virtutibz nrīs. In psalmo. lix. dr:
 Et nō egredieris / qd idē ē cū h qd h dr: z nō exibis.
 Da nobis auxiliū d tribulatioe: qz vana sa-
 lus hoīs. In dō faciemus virtutē: z ipse ad
 nihilū dducet inimicos nrōs. In psalmo. lix.
 vbi bec oia p ista pte patēt exposita: habet. Et ipse
 ad nihilū deducet tribulantes nos: z in idē redit:
 qz vtiqz i dēipi sunt tribulantes nos indebite qui
 sunt inimici nrī: vdr Aug. Et sic patz psalmus

Psalmus. cviiij.

Deus laudem meā

zc. In h psalmo dauid loquit etiā ad lit-
 terā in psona christi hoīs: vt pbat ex bis q
 btūs Petrus dixit Act. i. q scpturas psalmi hui
 allegauit d christi passione: z traditōe p iudam facta
 Et hūc sensum expōnis seqt Aug. z etiā z yf. z cōfē
 doct. Tū in isto psal. dauid pmo orat i psona christi
 hoīs q frequē legit orasse psemz porissime iminen-
 te sua passioe: z pseqt d christi pditōe z passioe intē-
 dens nos monere: vt iude pditoris z iudeoz ma-
 liciam detestemur z caueamus tanqz dānabile: ac

Psalmus. CVIII

ebri humilitate imitemur et p passione christi gratias
agamus. **Un** de dauid adorando in persona christi sic:
Deus scilicet per laudem meam ne tacueris. **U**bi est im-
properia falsa inimicorum qui loquuntur aduersum lauda-
bilem famam et gloriam meam ne permittas taceri: sed fac
mee fidei iusticiam per totum mundum predicari. **Q**uod os
peccatoris est iudaei populi qui christum occiderunt et pas-
sionem blasphemant: non peccatores dicuntur. **Et os dolosum**
id est iudei qui christum osculo pacis dolose tradidit. **Sup**
me apertum est scilicet ad loquendum falsa mendaciter / ad
deprensum me et meam fidem. **Un** sequitur. **Locuti**
sunt aduersum me lingua dolosa scilicet iudei et
iudas filii tractando de traditioe mea: et potissime iu-
dei quare christum cape in fimo. **Mat.** xxij. d. **Magis**
scimus quod verax es etc. **Et fimonibus odij circumde-**
derunt me. et expugnauerunt me gratis. **N**am fimo-
nes apertus odij erant quoniam d. **Demonium** habes / samari-
tanus es / et hmoi. **Et gratis.** id est sine causa iusta expugna-
bant christum. **Pro eo ut me diligerent.** id est pro bono
quod eis feci: propter quod me diligere deberent. **Strabe-**
bant mihi et sic sine causa gratis me persecubant cum poti-
us diligere debuissent pro beneficiis: et tamen mala reddere
detrabebant de me. **In beelzebub** principe demoni-
um eijcit demonia **Lu.** xj. **Et iterum** **Mat.** xj. **Ecce**
homo vorax et potator vini: peccatorum et publicanorum
amicus / et hmoi. **Ego autem orabam** scilicet pro ipsis. **In**
tota enim nocte prostrabat in oratione christus **Lu.** vj. non
quodem pro se: quod non indigebat: sed pro peccatoribus: et sic pro
exemplis nobis prebendis: in super ipse christus orauit pro cruci-
fixis et iudeis in cruce / di. **Pater ignosce illis etc.**
Et posuerunt aduersum me mala pro bonis.
scilicet que eis feci predicando / infirmos sanando / mor-
tuos suscitando: et pro eis passionem mortis sustinen-
do: ipsi iniuriosa verba reddentes et verbera et mortem
inferentes: ac mendaciter me de sepulcro furatum fingere
et modis omnibus mihi: et fidei mee vitari detra-
hentes posuerunt mala pro bonis. **Et odium pro dile-**
ctione mea quod christus ex magis dilectione erga populum iu-
daicum et generis humani redemptionem operabatur
salutem in medio terre. **Ipsi vero iudei** pro ista dilecti-
one proceperunt odium maximum contra christum ex quo odio pro-
cuti sunt eum usque ad mortem: et pro mortem in suis mem-
bris / ac usque nunc et usque in finem seculi quod diu non
peruertunt blasphemant semper christum. **Consti-**
tue super eum id est constitues **peccatores**. **Notan-**
dum est huiusmodi Honorium pro mysterio quod christus do-
minus a iuda traditus est et a iudeis emptus ad occi-
dendum triginta argenteis: ut patet in euangelio:
Ita huiusmodi triginta maledictiones. **Psalmista** in spiri-
tus sancto pronunciat quibus iusto dei iudicio succubuerunt
tam iudas quam iudei: ut sic pro quolibet denario maledi-
ctione plecterentur. **Nam** prima hec maledictio est que
habetur **Psalmista** ponit dicendo: **Constitue super eum.** id est iu-
das et populum iudaicum / peccatores: id est diabolum omnium vicio-
rum principem: ut qui christum noluerunt habere regem / ha-
beant diabolum sibi dominantem: propter quod expressius quod
sic iste constitutus peccator super eos / subditur **Et diabo-**

lus stetit a dextris eius. **Itaque** propositus in operibus
eius etc. **Secunda** maledictio / subditur: **Qui** iudica-
tur scilicet in hora mortis vel in iudicio generali **excitatus**
scilicet sepatus a numero electorum. **Adenatus** scilicet ad ges-
torem hennam. **Tertia** maledictio sequitur: **Et os eius**
fiat in peccatum. **Nam** os iudei erat eius pena que di-
xit: peccavi / tradens sanguinem iustum: sed hec per
desperationem facta est sibi in peccatum. id est homicidium: quod
laqueo se suspendit. **Item** os etiam iudaicum popu-
li infidelis fuit in peccatum. **Quia** omne quod non fit ex fide /
peccatum est: ut dicit apostolus ad **Ro.** xij. **Et** quod eorum sacrificia
et ritus iam obfuarerunt peccatum est etc. **Quarta** ma-
ledictio pro quarto denario addit. **Et** dies eius
pauci. **Sic** factum est de iuda: quod post perditionem cito se
suspendit. **Iudaeus** etiam populus post .xl. annos pro romanis
interfectus et venditus exiit. **Quinta** maledi-
ctio sequitur: **Et epatum eius accipiat alter** hoc
factum est: quod honorem apostolorum iudei / qui dicitur epatus. vni et
epi in ecclesia sunt successores apostolorum: ut habet in decre-
tis di. xxj. c. in nouo testamento. **Hic** inquam epatus
honoris accepit matthias. **Denique** huiusmodi impletum est etiam
in iudeis: quod sacerdotum dignitas ab eis transiit in sa-
cerdotium noui testamti. cuius erat figura: et sic luce ad-
ueniente umbra cessat / sic in proposito. **Sexta** maledi-
ctio sequitur: **Et** filij eius orphani. **Orphanus** est
cuius propter mortem est. **Septima** et vxores eius viduae.
Vidua est cuius maritus defunctus est / quasi a viro iduata
id est separata: nam iduata est diuidere: et huiusmodi proprie claret in
iuda: quod ipso mortuo vxores eius viduatae fuerunt et filij eius
orphani. vix pro quibus sustentandis iudas fur erat et los-
culos habens: ea que pro egenis dabant furti illi tradebat
Ut dicit quidam doctor: et in huiusmodi concordat **Lyra.** **Denique** po-
pulus iudaicus pro romanos pro maiori parte occisus fuit /
et sic filij eius orphani et vxores viduatae etc. **Octaua**
maledictio. **Revertentes transferant filij eius** id est
filij populi iudaici generaliter vagi / instabiles / et incerti quia
diu transferantur de loco ad locum: quod factum est pro captiui-
tate romanorum etc. **Nonna** maledictio subsequitur
Et medicetur id est omnibus bonis spoliati: et sic non habentes
unde viuunt etc. **Decima** maledictio **Et** eijciantur de
habitationibus suis id est de tota iudea discepta pro orbem.
Undecima mal. **Scrute** fenerator omnium sub-
stantiarum eius. **In** traslat. **Dierum** positus exactor / et iste
fuit **Titus** qui precepit omnem subam iudeorum diligenter in-
quiri et auferri. **Duodecima** maled. **Et** diripiatur alie-
ni labores eius id est diuitias / possessiones / vineas /
agros / et omnia que cum labore adquisiuit. **Decimertia**
maled. **Non** sit illi adiutor scilicet qui insurgat ad de-
fendendum eundem populum: quod huiusmodi facere nullus est ausus pro rho-
manos. **Decima quarta** maled. **Nec** sit qui misceat
populum eius quod milites romani sine omni misericordia eos affli-
gebant et captiuos ligabant et verberibusangebant etc.
Decima quinta maled. **Et** nati eius in interitum.
Hec est occidant gladio romanorum. **Decima sexta** mal.
Lin gnatioe vna deleat nomen eius id est infra tres
vnius generationis: quod .xliij. anno post passionem
christi ita deleat nomen eius ut qui generati sunt de illo

pl'o/ iam in postez nō generet filios bñtes terrā
 aut dñm i mūdo/ z sic factū ē. **Decima septima**
maled. **In mēozia redeat iniquitas patz ei**
in p̄spectu dñi .i. ad vlciscendū in p̄nti z ad pu-
 niendū et nāl' in futuro: nam infra .xlj. annos p̄-
 dictos illi iudei q̄ traxerant d̄ morte ch̄i erant
 saltem p̄ maiori p̄te mortui/ z sic patrum iniquitas.
 B̄ est istoz iudeoz in p̄p̄ia p̄sona traxerant d̄ ch̄i
 morte fuit. tpe suoz filioz ad mēoziam reducta in
 p̄spectu dñi q̄ in v̄ndictā mortis ch̄i captiuitas
 romanoz fuit sup̄ pl'm inducta: eoq̄ nō penitue-
 rūt: s̄z obdurati i infidelitate z sceleribz suoz patz
 fidem ch̄i p̄seq̄bant. **Decima octava maled.** seq̄t:
Lz p̄ctm̄ m̄ris ei nō oleat .i. p̄ iudeoz ē ci-
 uitas hierl'm q̄ erat metropol' iudee: z sic m̄ d̄z eo
 mō loq̄ndi q̄ ciuitas metropol' solet dici m̄ aliāz
 ciuitatū sibi subiectaz: z p̄ p̄ns pl'i in eis nati. **Et**
bul' m̄ris. s. hierl'm p̄ctm̄ erat. p̄p̄iaz occisioz mor-
tis ch̄i innocēt' p̄curatio ac discipuloz ch̄i p̄secu-
tio: qd̄ nō ē delectū p̄ iudeoz obstinationē/ s̄z pu-
nitiōz. **Decimanona maled.** seq̄t: **Fiat cōtra**
dñm sp̄ .i. i. fiens/ qz illi iudei q̄ remanserūt dispi-
poz d̄ obstinati sunt z p̄manent in infidelitate/ blas-
phemantes ch̄m dñm sp̄. **Vicesima maled.** **Lz**
dispeat d̄ terra mēozia eozū .i. fama eoz q̄z
 tū ad bonū/ qz d̄ eis non remanet mēozia/ nisi q̄z tū
 ad malū eoz z nll's iustoz d̄ bonū d̄ eis d̄ zc. **Hoc**
aūr p̄ cā q̄ subdit/ p̄ eo q̄ nō ē recordat' face-
re miam. **Min' d̄z/ z plus fcat p̄ figurā Licore**
Quia pl's iudaicus fecit maximā crudelitātē in
afflictioe ch̄i z discipuloz/ vñ seq̄t: Et p̄secu-
tus ē hoīem .i. ch̄m ex s̄gine hoīem natū/ in-
opē z medicū .i. h̄is em̄ p̄ nob̄ paup̄ fact' ē val-
 de qz paup̄imā vitā duxit tanq̄z medic' / vt nos di-
 uites faceret in celestibz z grā v̄rutū **Lz cōpūctū**
corde .i. mente afflictū z lachrymantē d̄ iudeozū
ingritudine z p̄ditione: vt p̄z Luc. xix. Qñ videns
ciuitatē stetit sup̄ eam dī. Quia si coguisses et tu
zc. Et hūc p̄secutus ē nō q̄cūqz mō m̄tior: s̄z que-
rēs crudelissime occidere/ nō addit/ mortifica-
re. **Nam Pilato iudicāte illū dimitti debere/ no-**
luerūt iudei adq̄escere/ s̄z dixerūt: Si hūc dimit-
nō es amīc' cesar'. Jo. xix. Vicesima p̄ma maled.
seq̄t: Et dilexit maledictionē .i. scilz culpe
 opando ex affectu iniquitatem in p̄sequendo ch̄m. **Et**
h̄ est pena eis a dō p̄missa vt sic ex affectu ment' eli-
gerēt incurrere dei maledictionē/ dī. Sanguis ei'
sup̄ nos zc. **Vicesimasēda maled.** seq̄t **Lz veni-**
et ei .i. s̄z maledictio in die iudicij qñ ch̄us dicit:
Ite maled. in ig. et. Mat. xxv. Vicesimafria seq̄-
quit: Et noluit bñdictionē .i. s̄z grē diuine i
 p̄nti quā de' repromisit abrae in fide ch̄i oibz gen-
 tibus z credentibz dī. **In semine tuo bñdicent' om̄es**
 gentes. **h̄ est: in ch̄o/ z sic in penā iudeis p̄missum**
 est a deo vt hanc bñdictionem h̄ie nollēt: z p̄ p̄ns
 a serō p̄te suo abraam tanq̄z adulterini abijcerent
 zc. **Vicesima q̄rta seq̄t Lz elongabit' ab eo**

scz bñdictio celest' gl'ie quā de' in figura repromi-
 sit filijs abrae eius fidē imitantibz in ch̄o. **Vices**
simaq̄rta maled. **Et induit maledictionē** .i.
 qz oēs gentes etiam paganice z mahumetice ma-
 ledicūt iudeis opp̄metes eos varijs modis p̄ eo q̄
 talē sc̄m̄ p̄p̄am. s. ch̄m occiderunt. **Vicesimase**
xtra maledictio addit' cū d̄z: [sicut vestimētū]
 qd̄ fcat maledictionē in corpe. q. dī. non solū maledi-
 dicti erūt in exterioribz reputationibz vel bonis: s̄z
 etiam in corpe circūdabunt' maledictione vt vesti-
 mēto/ z h̄ p̄z: qz sic **Lain** q̄ abel fr̄m innocentē oc-
 cidit signū maledictōis a dño impositū habuit ex-
 istens ab eo tpe tremebund' in capite defigurat' i
 facie: z timoraz' corā hominibz: vt p̄z fm̄ maḡm
 hystoriaz z docto. **Ira suo mō iudei sunt timorosi**
 defigurati facie z trementes: et insup̄ in corpe h̄nt
 maledictionis vestimentū: vicz qz sunt oēs fetidū
 simi/ vt docet experientia: vt pore q̄ ad ifernalē fetidū
 rē sunt dei iudicio iusto deputati ob mortē ch̄i.
Vicesimaseptima maledictio seq̄t: Lz intravit
sicut aq̄ in interiora eius .i. h̄ est: maledicti sunt
 iudei/ nō solū in exterioribz: sed etiam in corpe: z in
 sup̄ maledictio intravit in animas eoz/ sic aq̄ i v̄
 trem vel interiora hoīs: qz sunt in anima obligati
 maledictioni a deo in p̄nti p̄ culpā z in futuro p̄ pe-
 nam gebēne. **Vicesima octava maled.** subdit' cū
 d̄z **Lz oleū in ossibz eius** .i. **Doc d̄ signādo p̄ of-**
sa vires ante q̄bz fortificat' z roborat' sic corp' p̄ of-
sa. q. d. q. sic oleū ossa penetrat: ita maledictio p̄-
netrat vires aiaz: vicz intell'm cecādo/ volūtatē
depuando/ mēozia in malicia obrundēdo in iudez
is: z sic maledicti erūt in exterioribz: z in corpe: z in
anima: z in omnibz viribz aie/ z h̄ p̄z: qz sc̄pturaz
sanū intell'm nō h̄nt nec h̄ie volūt victosis vsur' z
furtaz rez receptionibz augurijsqz z alijs mal' to-
talit' sunt intrēti/ z diuina bñficia mēozari nō curāt.
Vicesimanona maled. subdit: **Fiat ei sic ve-**
stimentū q̄ opit' .i. h̄ est maledictio fiat ei. i. iudat'
 co p̄lo: sic vestimētū q̄ opit' corp' hoīs vndiqz ita
 qz suo mō opiat eos in oibz studijsz opibz eoz/ iu-
 rta qd̄ **Deut. xxvij. d̄ nō obfuantibz legē/ d̄z: Ma-**
ledict' er' ingrediens: maledict' egrediēs: maledi-
ctus in agro: maledict' in ciuitate: maledicta hoz-
rea tua z opa tua zc. Tricesima z vltima maledi-
ctio q̄ plectit' tricesim' denarius: z includunt' in ea
oēs p̄dicte pont' cū subnectit' / dī. Lz sicut zona
q̄ sp̄ p̄cingit' .i. h̄ est fiat ei. s. p̄lo p̄dicto maledi-
 ctio sic zona q̄ sp̄ in etnū p̄cingat eos ligādo z con-
 stringendo eos in tenebras exteriores: fm̄ qd̄ dicit
 ch̄s **Mat. xxij. Ligat' manibz z ped. mittite eū in**
 tenebras exteri. ibi erit fletus z stridor dentū. **In**
 fine h̄az maledictionū p̄cludit' **Psalmista loquēti**
 in p̄sona ch̄i dī. **Hoc opus eoz** .i. id est/ hec ē pe-
 na opis iudeoz reddita ill' a dō iusto q̄ reddit vni/
 cuiqz fm̄ opa sua. **Et h̄mōi maledictionibz dānat**
p̄secutores ch̄i: sic damnauit Judamz iudeos/ q̄
detrahūt mihi apud dñm .i. s̄z negando me

Psalmus. CIX

chm ee vey filiū dei quem les z pphē pdicauerunt
et q loquunt mala aduersus aīas meā. scz
imponēdo mihi crimina vt dicāt me esse peccōrem
z demoniū hē/ sic fecerūt iudei. **Uñ** oēs predictas
maledictiones q̄s ponit sc̄ptura non oportet appli-
cari ad iudam fil' z iudeos: s; illa solū q̄ vtrūq; cō-
ueniūt. Nam solet sc̄ptura sic loq̄ sub eodē p̄textu
reddendor applicādo singla singul' iux' p̄ueniētis/
am: **Uerū** q̄ ad penas etnas hec z plā q̄s hec que
dicta sunt incurrit iudas sicuti z iudei: qz pene ge-
henne p̄ponderāt oīb; penis mūdi z maledictiōi-
bus misiaz hui' vite fm sniam Aug'. Postq̄s at
Psalm in p̄sona ch̄i p̄tulit snias in mēbra diabo-
li pdict' modis. **Dic** iā p̄r in p̄pellat p̄ mēbris su-
is. i. fidelib; di. **Et tu dñe**. scz p̄r **Domine**. scz
angeloz z hoīm **fac mecu**. scz z p̄ p̄ns cū mēbrs
meis misericōiam resuscitādo me a mortuis z glifi-
cādo ad salutē hoīm. **pp̄ter nomē tuū**. scz glifi-
cāndū in gētib; p̄ orbē. **qz suavis ē mia tua**.
.i. iocūda z delectabil' mia tua quā p̄ me vis face-
re hoīb;. **Libera me**. scz d̄ morte z p̄secutiōe iu-
deoz resuscitādo: **qm egen' z paup' ego sū**.
scz in hac vita paup̄tatē voluntariā dūces p̄ exēplo
edificatiōis tuoz fidelium. **z cor meū turbatū**
ē i me. p̄ in gēritudine iudeoz. z qz trit' ē aīa mea
vsq; ad mortē. **Et** intra me. i. in voluntate. **Si-**
cut umbra cū declinat ablat' sū. scz d̄ vita p̄-
fenti p̄ mortē. **et excussus sū sicut locusta**. .i.
trāsēdo d̄ loco ad locū fugiēs p̄secutōes. vt patz
dū fugit ch̄s in egyptū. **Mar. ij. z cū fugit trans**
iordanē. **Joā. x. et. xij. Etqz** sic locusta fugit in aplis
suis d̄ ciuitate in ciuitatē pp̄ p̄secutōes illoz q̄b;
apli disp̄si s̄ p̄ mundū pdicādoz. **Genua mea**
infirmita sūt a ieiunio: z caro mea imuta-
ta ē pp̄ter oleū. Nam h̄ habem' in euangelio qd
ch̄s ieiunauit. xl. dieb; z noctib; p̄tinue: z p̄r ex h̄
z etiā ex alijs laborib; z vigilijs passus ē fatigatio
nē corpis q̄ maxime sentit in gētib; : eoq; sustinēt
pond' corpis. **Ite** p̄ p̄ns caro ch̄i immutata ē i ma-
ciē pp̄ oleū. i. ex d̄fectu olei. **Uñ** trāslatio **Hiero.**
h;: **Et** caro mea macilēta ē absq; oleo. In hebraico
aut fm qd̄ dic' **Zy. h̄ sic: Caro** mea macilēta ē abs-
q; pinguedie. **Corp'** ei ch̄i optie p̄plexiōatū erat:
vt pote iō frute spūsscti formatū: z in iuuetute ha-
buit p̄uenientē carnositatē: q̄ tū fuit immutata i ma-
ciē ex tenuitate cibi carent' cōdimento olei z pin-
guedis z ex ieiunijs laborib; z vigilijs adeo vt pu-
taret eē. l. ānoz cū eēt. xxxij. tū sic patz **Jo. viij. di-**
cētib; iudeis sibi. l. annos nōdū habes zc. **Uñ** alif
Caro mea immutata ē. i. immortalitatē p̄ resurrecti-
onē. pp̄ oleū. i. pp̄ grām vnctiōis p̄ vnionē deitatis.
Et ego factus sū opprobriū ill'. qz ml'ta op-
probria ei inferebāt cū poti' d̄berēt honorare. **Vi-**
derūt me. scz in cruce pendente tāq; spectaculū
factum p̄ eos. z mouerūt capita sua. scz blas-
phemantes z di. **Uab** q̄ destru. tem. zc. **Matthei**
xxij. Adiuua me dñe deus me'. scz in passi-

ōne p̄fortādo ne deficiā. **saluū me fac**. scz resu-
scitādo. **pp̄ter mias tuā**. quā p̄ me disposuisti
exhiberi hoīb;. **Et sciāt**. scz homines. **qz man'**
tua hec. .i. p̄as tua ē hec resurrectio mea q̄ sola
mortui resurgere p̄nt. **z tu dñe fecisti eā**. .i. sa-
lutē meā ex mortuis resuscitādo me. q̄ dita mani-
feste fac meā resurrectōez vt oēs cogitāt qd̄ hec pas-
siōis z mort' mee ac resurrectiōis opatio a tua vo-
luntate z ordinatiōe facta ē ad salutē z redēptōez
hoīm zc. **Sed** iudei obstinati **maledicēt illi**.
scz resurrectiōi mee derrabēdo mēdaciō: **Na** apo-
stol' pdicātib; illā ch̄i resurrectiōe/ maledicebat
iudei obdurati/ vie dñi: vt patz **Act. xij. z tu**. scz
de' p̄r **bñdices**. scz p̄ bñficia miracloz p̄firmā-
do. **q̄ insurgūt i me p̄fundāt**. qz ex bñōi mi-
racul' p̄fundebant aduersarij vitat'. **Seru' at tu**
us letabit'. qz ch̄s letabat in ser in suis mēbris
d̄ bñficia redemptiōis n̄re. **Induant** q̄ detra-
hūt mihi pudore z operiant sic diploide
p̄fusione sua. **Diplois** ē duplex palliū: vt patz ex
hebreo. q. d. duplici p̄fusione circūdent vndiq; .i.
int' corā deo/ z foris corā hoīb;. **Ego** at **Q̄sitez**
boz dñi nimis. .i. forit' laudādo. **i ore meo**
z in medio ml'toz. scz fidelium ecclie. **Lauda-**
bo eū. **Qui** astitit a dextr' paup̄is. scz p̄fir-
mādo opa ch̄i paup̄is. vt saluā faceret a p̄se-
quētib; aīam meā. scz resuscitādoz membra
mea p̄gēdo: **Amē.**

Dñica ad vesp̄as

Psalmus. cix

Exiit dñs dño

meo zc. In h̄ psal' dauid on̄dic
ch̄m eēvz deūz hoīem etnūq;
sacerdotiū ei' z regale dñiū tāq;
sedent' in dextra dei p̄ns z v̄turi ad iudiciū/ mon-
nēs nos subijci eidē. **Uñ** h̄ ps̄ q̄ridie solet ad vespe-
ras in ecclia dici: eoq; ch̄s x̄gente mūdi vespe fas-
ctus hō sacrificiū sacerdotij in cruce se offerēdo p̄-
fecit: z tūc ad dextrā dei p̄ns p̄sidēs regnū ecclie
possedit. **Loq̄** aut h̄ dauid d̄ futuro p̄ modū p̄teri-
ti/ sic solitū ē in sc̄ptur' pp̄ certitudinē p̄hie dīcēs
sic: **Dixit dñs**. .i. de' p̄r **dño meo**. .i. ch̄o/ q̄
est dñs me' z oīm fm deitātē/ q̄uis fm carnē sit fi-
li' dauid. **sede a dextris meis**. qd̄ impletū est
in ch̄i ascēsiōe. **Mar. xli.** **Tūc** q̄ppe dixit h̄ pat'
ch̄o qñ ch̄m fecit fm hūanitatē sedere in dextera
sua. **Dicere** em̄ dei ē facere. **Donec** ponā inimi-
cos tuos scabellū pedū tuoz. .i. radiū sedēs
mecū regnab' donec subiectos tibi ponā oēs inimi-
cos tuos. h̄ ē: iudeos z gētilēs tuā fidē p̄fēntes vt
sint sub p̄tate tua tāq; scabellū sub pedib; / qd̄ im-
plebit' p̄fectissime in iudicio qñ oēs s̄a boni q̄s ma-

li/ alij sponte/ alij inuite subdēnt dñio ch̄i in ppe/
 tuū. S; q̄re dē **Donec** ponāzē. cū in ppetuū subdē
 tur p̄taci ch̄i. R̄n̄r fm̄ doc. cōit q̄ ly donec acci/
 p̄t dupl̄r in sc̄ptura. **Uno** p̄ determinato tēpore.
Alio mō p̄ indefinito siue p̄ sp̄. **Primo** mō accipit̄ cū
 d̄r. j. Reg. j. **Non** vadā. s. in tēplū donec ablacret̄
 infans. s. samuel. **Et** ait ei (sc̄ Anne) vir̄ suus. **Da**
 ne donec ablactes eū. **Itē** s̄l̄e ē cū dicerē alicui: se/
 de h̄ donec veniā/ h̄ mō non accipit̄ h̄ ly donec q̄si
 postq̄ subiecti fuerint iūmici ch̄o: nō sedeat post/
 ea in dext̄ra p̄is ch̄s: S; ly donec accipit̄ aliq̄n p̄
 indefinito: vt **Gen.** viij. coruus nō reuertebat̄ do/
 nec siccarent̄ aq̄. i. nunq̄ ē ad arcam reuersus. **Itē**
Mar. j. Joseph non coguit̄ cam. s. mariā donec pe/
 perit̄ filiū suū zē. i. nunq̄ coguit̄: z sic accipit̄ h̄ ly
 donec p̄ sp̄ v̄l p̄petuo. **Sic** etiā cōit̄ solem̄ i s̄l̄ib̄
 dicit̄ **Ite** tenuit̄ h̄gitatē donec vixit̄. i. p̄petuo tenuit̄
 it̄. **Vel** dicere: **Ite** nō penituit̄ donec vixit̄. h̄ ē d̄i/
 cere: nunq̄ penituit̄/ z sic de alijs. **Virgā** **vtur̄**
tue emittet̄ dñs ex sion. **Quid** sit virgā bec/
 Nota fm̄ **Zyā** z doc. q̄ p̄ h̄gam f̄cat̄ p̄as docēdi
 z mirac̄la faciēdi: q̄ tanq̄ h̄ga recta corrigi habēt
 mores mali subditōz. **Uñ** moyses missus a dō in
 egyptū ad faciendū mirac̄la corā egyptijs z docē/
 dū ac educendū ppl̄m isrl̄/ audiuit̄ dñm dicentem
Exo. iij. **Virgā** hanc fume in manu tua in q̄ factu
 rus es signazē. **Quāobrem** doctores bebreoz an/
 tiquus h̄gam portabat̄ in signū doctrine. **Silr̄** et
 nūc ep̄i eccl̄ie baculum portant̄ in signū p̄t̄s / do/
 crine/ z regim̄is. **Proinde** apl̄s etiā ad p̄dicandū
 missis dictum ē **Mar. vj.** q̄ non portaret̄ aliq̄d in
 via nisi h̄gā tm̄: in signū p̄t̄s doctrine euāgelice
 p̄ mirac̄la p̄firmāde/ z sic exponit̄ l̄ra **Virgā**. i.
 p̄t̄em doctrine/ **vtur̄** tue. i. miraculose opatio
 nis ad p̄firmādū fidem/ **emittet̄ dñs**. i. deus p̄
Ex sion. i. ex hierl̄m/ in q̄ ē mōs sion vbi fuit̄ mis/
 sus discipul̄ sp̄s̄ct̄s (vt dē **Hiero.**) z exinde exie
 rūt discipul̄ ad p̄dicandū p̄ orbē fidē ch̄i p̄firmā
 doct̄rib̄ miraculōz **ostiare**. s. p̄ fidē verā/ **in**
medio. i. in corde: q̄ fm̄ p̄m lib̄. d̄ aialib̄. **Cor**
 bz ē in medio aialū/ z in hoīe declinat̄ aliq̄ntulū
 ad sinistra/ **inimicoz tuoz**. i. eoz q̄ antea fue
 runt inimici tui/ z iam conuersi ad fidem. **Secū**
principiū in die vtur̄ tue in splēdorib̄ s̄a
ctoꝝ: ex vtero añ luciferū genui te. **Nota**
 q̄ h̄c x̄ba sunt p̄is loquent̄ ad filiū fm̄ doc. q̄ di.
Tu fili rōnabilr̄ dñaris omnib̄: quia ego deo pat̄
 sum/ **Tecū** p̄ncipiū i vnum z idem in eētia: z idō
 eadem est dominandū z p̄ncipandū p̄as mibi tecū
 in die vtur̄ tue. i. in claritate p̄t̄s tue. s. in pa/
 tria celesti vbi est dies sine nocte **Apoē. xij.** **In** q̄vi
 det̄ apre vtur̄ christi q̄. s. ip̄e est in p̄ze idem deo eq̄/
 lis potest̄ ac maiest̄atis cum p̄re/ ideo subditur
 in splēdorib̄ sanctor̄. id est in lumine gl̄ie q̄
 sancti illuminant̄ ad videndum deū **Ex vtero**. i.
 d̄ substantia intimat̄ secreta/ añ luciferum. i. añ
 p̄ductionem stellaz̄ omnū: z p̄ p̄is añ creationē

celi ac ante om̄e tēp̄ z ante om̄ creaturā **L genui**
te. s. genitura ineffabili z et̄na. **Iuravit dñs**
 .i. deus pater incōcussa veritate firmavit **L z non**
penitebit eū. s. iurasse: eo q̄ absq̄ retractatiōe
 implevit p̄missum. **Nā** penitere est imutare. **Sed**
 qd̄ iuravit subdit̄: hoc sc̄z q̄ **L tu es sacerdos in**
eternū fm̄ ordinē melchisedech. **Nam** ch̄i
 stus est sacerdos qui in cruce se p̄ nobis imolauit
 z in eucharistia p̄secrauit. **Et ip̄e** est sacerdos i eter/
 num p̄manens in celesti beatitudine. **Querit̄** hic.
 vbi vel q̄n iuravit deo pater de sacerdotio ch̄i eter/
 nali p̄māsurō: **R̄ndet̄** fm̄ **Zyā** qz tunc cū **Gen.**
xxij. dixit̄ **Abraē**. **Per** memetipsuz iuravi dē dñs.
In semie tuo bñ. oēs gē. qd̄ impletū est in sacerdoti
 o ch̄i d̄ semie abraē descēdēt̄. qz bñdictio p̄inet
 ad officiū sacerdot̄. **Ip̄e** aut̄ ch̄s pontifex factus
 it̄ruit in celū ad interpellandū p̄ nob. vt dē apl̄s
 vbi bñdicit̄ electos et̄na gl̄orie bñdictione zē. **Itē**
 q̄rit̄. q̄re nō dē tu es sacerdos fm̄ ordinē aaron sed
 melchif. **R̄ndet̄** fm̄ **Zyā** z doc. q̄ idō qz aarō fuit
 sacerdos le. ve. q̄ hircos z vitulos sacrificauit. qd̄
 sacrificiū nō duravit in eternū qz cessauit in noua
 lege z successit̄ ei sacrificiū noui testamēti. s. eucha/
 ristie qd̄ exp̄ssius figuratū fuit in sacrificio **Mel**
chisedech q̄ obrulit̄ panē z vinū in sacrificiū **Gen.**
xvij. **Proinde** ch̄s dicitur sacerdos in eternū fm̄
 ordinem **Melchisedech**. **Quia** ip̄e fuit rex salem
 id est. pacis v̄l iusticie. simulq̄ fuit rex sacerdos.
 z sic exp̄ssius figurauit ch̄isti regnum simul z sa/
 cerdotium. **Et** quia suo sacrificio exp̄ssius figura/
 uit ch̄isti sacrificium noui testamēti in eucha/
 ristia. **Sicut** enim melchisedech obrulit̄ panē z vi/
 num. ita ch̄istus in eucharistia sub specie panis z
 vini p̄secrauit corpus z sanguinē in sacrificiū. **Qui**
 non succedet aliud sacrificiū sed tm̄ modo vitā brā
 vbi ch̄ist̄ sacerdos z hostia p̄manebit in eternum
 zē. **Tandē** **Dauid** p̄uertit̄ f̄monē suū ad patrē d.
Dñs. s. christus **L a dextris tuis**. s. o deus pa/
 ter hoc est. in dextera tua sedens z a dextr̄ tuis v̄t̄
 turus ad iudiciū **L cōfregit**. i. p̄fringeret. **Nā** p̄te/
 ritū ponit̄ p̄ futuro p̄pter certitudinē p̄phie **L in die**
ire sue id est. vindicte in iudicio faciende **L res**
ges. s. qui p̄sequēbant̄ fidem ch̄isti. **Nam** ip̄e.
Ludicabit in nationibus. s. omnibus qz ius/
 dicabit viuos z mortuos. bonos z malos **L imple**
bit ruinas. s. angeloz̄ ex hoib̄ electis. **Uñ** **L ru**
inas mortis **Unde** fm̄ **Zyā** in bebreo habetur
 implebit funera. quia co:pora mortuozum qui per
 mortem ruerunt resuscitabunt̄ virtute diuina et
 implebūt̄ animab̄ p̄ijs ea viuificantib̄ **L con**
quassabit capita in terra multoz̄. i. grauis/
 ter danabit̄ eos qui erant capita p̄loz̄ multoz̄ in
 terra vt sup̄bos tyrannos dominātes in multis ter/
 ris zē. **De torrēte in via bibit** **L Per** torrētē
 q̄ solet aq̄s turbidis p̄strepēdo redūdare signifi/
 cat̄ in sc̄ptura imper̄ tribulatiōis. vt pat̄z **Esa. xxx.**
Et sic est sensus q̄ ch̄ist̄ in via p̄ncis vite bibit de

Psalmus. CX

torrere. i. de ipetu turbulere passiois. **pterea exaltabit caput**. i. dñum suū sup oēs creaturā meruit z pcurauit exaltari p meritū sue passiois z obedientie. **Iuxta illud Phil. ij.** **Dūiliauit semetipm** fa. obe. vsqz ad mortē zc. ppter qd z de^o exaltauit illū z dedit illi nomē zc.

Psalmus. cx

Confitebor tibi d.

Qz. In h ps. ppha monet ad laudādū deū p bñficio pñtito i sacro eucharistie. Et cōuenientē iste ps. seqt ad pcedēte. qz ibi actū est s sacerdotio chri z ei^o acrisi^o qd ē eucha. h iā agit d eucharistie efficaciat p q dbe^o laudare deū. vñz iste ps cū pcedēti canit qñ qridie ad vespas qz hostia laudis cū sacrificio eucharistie qridie est imolada. **Di** cit g. ppha in psona cuiuslibet fidel. **Confitebor tibi dñe in toto corde meo**. i. laudādo te. **In psilio iustoz z gregatiōe**. i. in ecclia fidelisim. nō i quēricul hereticoz. **Magna opa dñi**. qd pz in creatōe mūdi ex nihilo z gubernatiōe zc. **Lexqz in oēs volūtates ei^o**. i. qz oia sic voluit fecit. **Confessio**. i. pccōz. **z magnificētia**. i. laus magnificās deū. **opus ei^o**. i. deo acceptū. **Vel h dicit qz opus dei qdlibet ondit eū laudabilē z magnificū z iusticia ei^o**. i. qz pñstie in mādato rū dei obseruātia. **manet in seculū seculi**. i. in pmo celesti efno. **Memoriā fecit mirabilium suoz misericoz z miserator dñs**. i. in h qd sequit. **Lesca dedit timētibz se**. i. in eucharistia quā dedit in memoriā diuine incarnatiōis passiois z mortis. **Luc. xxij.** **Et p hāc etiā fecit memoriā manne miraculose date filiis isrl z aliaz figurarū ei^o**. **Memor erit in seculū testamēti sui**. i. hui^o sacrificij qd dicit testamēti noui. **i. Loz. xj.** **Et Matth. xvij.** **virtutē operum suoz**. i. efficaciat quā opat in hoc sacro. **annūciabit populo suo**. i. chriano qz christ^o p seipm annūciavit di/ scipulis ac p eos omi ppo. **Et si quis māducauerit ex hoc pane viuet in eternū**. **Joā. vj.** **Un z de h subditur.** **Graderillis**. i. digne sumentibz hoc sacramentū. **hereditatē gentiū**. i. vitā eternā quā hereditabūt gētes i chri credētes. **opa manū ei^o**. i. qz fec pcipue in h sacro. **z iudiciū**. i. iustū eo qz digne sumentibz est iudiciū vite. z indigne sumentibz est iudiciū mortis etne. **Fidelia oia mā data ei^o**. i. z pcipue fidele est mandatū ei^o de pser/ cratione et vsu hui^o sacri traditū in euāgelio. **Fidelia inqz.** **Tū qz data sunt a fidelissimo deo.** **Tuz qz ad salutē fidelitū vñtia**. **z firmata in scdm scli**. i. scz p miracula diuina qbz non pōt subesse falsitas vñqz. **facta in vitate**. i. qz ab eo q nō pōt men/ riri. **z eqtate**. i. qz ab eo q nil iniquiz mandar. **Redemptionē misit pplo suo**. **Hoc dicit qz h sacm institutū est in cena immēte passioe chri qñ**

pz misit chri ad suscipiendū volūtariē mortē p re dēptiōe hoim: in cui^o redemptiōis memoriā ē h sacm. **Imādauit i eternū testamētū suū**. i. scz obf/ uare circa hui^o sacri reuerētā. qd dicit testm. **i. Lo. xj.** **Et qre dicit mādauit in etnū zc.** **Rur fm Ly. z doc.** qz ad designādū qm huic sacro nō succedēt alia sacramēta. sic sacris veteri legi successerūt sacra noue legi. **z huic sacro succedit vita brā: in q etnalitē fruēt scī chri in h sacro pccō.** **Scdm z terribile nomē ei^o**. **Dic describit ppha ples putes z efficaciat hui^o sacri di.** **Scdm. s. ē effectiue eo qz scificat digne sumentes z tribile. s. indigne sumentibz: qz tales dānat. nomē ei^o.** i. chri in h sacro pccō. **ti. initiū sapie**. i. scz q sapit hōi fideli hoc sacm. **Timor dñi**. i. scz est q a pctō hō declinat z te penitens reuerent accedit ad h sacm. **Intellectus bonus oibz faciētibz eū**. i. est illis q h faciunt vitz qz debite z reuerent suscipiūt h sacm dabit a deo intellectus bon^o. i. illuminatio. **Intellect^o ad pficiēdū bonū meritozū vite etne. vñ seqt.** **Laudatio ei^o manet i scdm seculi**. i. qz pñtū etnū psequet in celo p q laudabit deū in seclm seclī.

Psalmus. cxj.

Beat^o vir qui timet

Bz. In h psal^o ppha monet ad dei timorē filiālem obediēdo mandatis z ad opa pietatis vt p hec euadamus timorē iudicij z dānatiōis. **dic g sic.** **Stūs**. i. scz in spel. **vir q timet dominum**. i. scz timore filiāli. **cauendo ei^o offensam**. **In mādati ei^o**. i. simplēdit. **volet nimis**. **Istud nimis: non importat viciū. sic ē iux dicitum Bernⁱ.** **dicentz.** **Omne qd est nimis. vñz in viciū. Sed h nimis: importat plenā z magnā voluntatē implendi pcepta dei.** **Potens in terra erit semē ei^o**. i. scz non tñ carnal gnatiōis. **z spūalis imitatiois.** **Videmus em freqnt qz boni filij nos nos pntes imitantes in dei timore: pspabūt deo dāte in bonis tā rpalibz qz spūalibz.** **Und Tobias dixit filio suo: Dabebim^o multa bona si timuerim^o deū.** **Et ita factū ē qz postea angelo raphaele pcurāte pspat^o ē in accipiēda piuge plibz z diuitijs zc. vt pz lib. Tobie. vñ z subdit.** **gnatio rectoroz bñdicit.** i. scz tā a dō qz ab hoibz q ei imp/ canz. ppter putes bona a dō. vt patz. **Gloria z diuitie i domo ei^o**. i. qz deus talibz dat glām bonē fame. vel saltem bonē pscientie. z dat diuitias saltem pcurumz bonoz operum in domo cordis. **z iusticia ei^o**. i. meritum iusticie ei^o. **manet in seculū seculi**. i. scz in patria. **Exortū ē in tenebris lumē rect^o**. i. hoc est: hoies recti q volunt qd de^o vulc: hñt exortū lumen diuine grē a q illuminant in tenebris ignorātie z pccōz. vt sciāt expurgare z expellere eas. **Et qd sit h lumen. Sequitur:** **Imicor^o z miserator z iustus**. quasi. d. **Ist^o**